

MÚR BÚÐIN

Gott verð fyrir alla, alltaf!

Bifreiðaverkstæði
Grafarvogs

Allar almennar
bílaviðgerðir

Gylfafiöt 24 - 30 • 112 Reykjavík
Sími 577 4477
www.bilavidgerdir.is

Þjónustuaðili

SSANGYONG

CHEVROLET

Árbæjarblaðið

12. tbl. 21. árg. 2023 desember

Fréttablað íbúa í Árbæjarhverfi

Gleðileg jól!

Guðni Th. Jóhannesson, forseti Íslands, brá undir sig betri fætinum á dögnum og heimsótti Árþéttar. Björn Gíslason, formaður Fylkis, býður hér forsetann velkominn í Árþétt.

Forseti heimsótti Árþétt

Árþéttar urðu þess heiðurs aðnjótandi á dögnum að fá Guðna Th. Jóhannesson forseta Íslands og forsetafrúna, Elizu Reid í heimsókn.

Forsetahjónin fóru víða um hverfið og kynntu sér sérstaklega öflugt starf sem unnið er hjá íþróttafélaginu Fylki í Árþéttum. **Sjá nánar á bls. 18 og 19**

EIGNIR ÓSKAST Á ÞÍNU SVÆÐI!

Er með mikið af kaupendum á skrá á sérbylum í Árþétt, Selási og Norðlingaholti. Mikil eftirspurn er af eignum í hverfinu þínu.

FÁÐU FRÍTT VERÐMAT
Hafðu samband!

**Hrafnhildur Björk
Baldursdóttir**

Löggiltur fasteignasali

862 1110

hrafnhildur@valholl.is

VALHÖLL
FASTEIGNASALA

**HAFID
FISKVERSLUN**

- Gæðin skipta máli -

Spönginni 13
112 Reykjavík

Jóla humar á **TILBOÐI** 14.900 kr kg

Árbæjarblaðið

Útgefandi: Skrautás ehf. Netfang: abl@skrautas.is
 Ritstjóri og ábm.: Stefán Kristjánsson.
 Ritstjórn: Símar 698-2844 og 699-1322.
 Netfang Árbæjarblaðsins: abl@skrautas.is
 Útlit og hönnun: Skrautás ehf.
 Auglýsingar: 698-2844 og 699-1322 - Stefán Kristjánsson
 - abl@skrautas.is
 Prentun: Landsprent ehf.
 Ljósmyndarar: Katrín J. Björgvinsdóttir.
 Dreifing: Póstdreifing.

Árbæjarblaðinu er dreift ókeypis í öll íbúðarhús í Árbæ, Ártúnsholti, Grafarholti og Norðlingaholti.

Gleðileg jól og farsælt ár

Það er alengt að fólk hugsi til liðinna stunda þegar líða tekur að áramótum. Árið sem senn er liðið mun aldrei koma til baka og sem betur fer segja margir.

Margir hafa átt erfitt á árinu. Grindvíkingar eru þar ekki einir á báti. Fjöldi þeirra sem eiga erfitt með að ná endum saman um hver mánaðamót eykst linnulítið og útlitið er ekkert alltof bjart.

Síðustu vikur hafa verið erfiðar fyrir fréttafikla landsins. Helmingur allra fréttatíma hefur verið lagður undir Grindavík og Gaza og í restina fylgt með ein og ein önnur frétt, svona rétt til að fylla fréttatímanna. Vissulega þarf að greina frá fréttum af málefnum Grindvíkinga en fyrr má nú aldeilis fyrrvera. Og svo er það þessi endalausí fréttalutningur frá Gaza. Staðan þar er hryllileg en það er ótrúlegt að fréttatímar séu uppfyllir af hælæru fólki, líkamlega og andlega, dag eftir dag, viku eftir viku og mánuð eftir mánuð. Mál er að linnu.

Það gerist margt skritið á Íslandi. Í stjórnmálunum er flokkurinn sem lofar skatta-hækkunum eftir næstu kosningar með yfirburða fylgi á aðra flokka og ekkert virðist geta ógnað stórsigrum hans í næstu kosningum. Ekki þar fyrir að níverandi ríkisstjórn virðist bæði þreytt og verulega lúin. Seðlabankinn hækkar vexti eins og enginn sé morgundagurinn en ekki lækkar verðbólgan, hækkar ef eitthvað er. Einn virtasti og besti rithöfundur og skáld landsins, Gyrðir Eliasson, er settur til hliðar. Afburða verk hans ná ekki tilfellingum og hann er settur út í horn og honum neitað um listamanna-laun. Á sama tíma tala vitringar í heimi bókmenntanna, innlendir sem erlendir, um Gyrði sem líklegan kandidat til bókmenntaverðlauna Nóbels. Íslendingar sendu 84 manneskjur á loftsáráðstefnu í miðaustrlöndum. Það dugði ekkert minna. Hvað kostaði sú makalaus vitleysa sem engu skilar?

Það væri hægt að tala enn meira hér en við látum því lokið. Vonandi mun nýtt ár verða skemmtilegra og betra á flestan hátt en það sem senn er liðið. Nú nálgast hátíð ljóss og friðar og ekki eru nema tvær vikur þar til daginn fer að lengja á ný. Þrátt fyrir leiðinlegar fréttir lengi hefur haustið og það sem af er vetri verið fljótt að líða en leiðinda myrkrur er samt framundan í nokkrar vikur. Það mun birta á ný innan fárra daga og skammdegið gefur eftir fyrr en varir. Vonandi munu Grindvíkingar ná fótfestu í sitt líf sem fyrst og best væri ef ekkert yrði af eldgosi á Reykjanesskaganum.

Við sem stöndum að útgáfu hverfablaða í Grafarvogi, Árbæ og Grafarholti og Úlfarsárdal erum þrátt fyrir allt hjartsýn á komandi ár.

Þeim mun vonandi fjölga á nýju ári sem átta sig á því hve öflugir miðlar hverfblöðin eru og þeir aðilar sem þar auglýsa finna fyrir miklum árangri. Það heldur okkur gangandi og viðheldur nauðsynlegri hjartsýni. Við höfum verið að í 30 ár og þrátt fyrir að endalokin nálgist mun hresst fólk taka við þegar þar að kemur og halda hverfablöðum í borginni gangandi. Við óskum lesendum gleðilegra jóla, farsældar á nýju ári og velgengi í öllu sem þið takið ykkur fyrir hendur.

Stefán Kristjánsson

abl@skrautas.is

Verum vakandi í vetur vegna vetrarþjónustu

- eftir Björn Gíslason, borgarfulltrúa Sjálfstæðisflokksins

Nú þegar vetrar og tekið er að kólna verður ekki hjá því komist að leiða hugann að síðasta vetri sem e.t.v. er flestum borgarbúum, í efri byggðum, í minnum hafður, enda var hann afar snjópungur á höfuðborgarsvæðinu öllu. Eftirminnilegt var hins vegar hversu illa borginni tókst til við snjóruðning í íbúagötum og hverfum borgarinnar m.v. nágrennsveitarfélögin, en á sama tíma og vel gekk hjá þeim að ryðja var meira og minna allt ófært um alla borg.

Þessu fundu íbúar fyrir á eigin skinni í kringum síðustu jól og áramót, sérstaklega hér í efri byggðum, þar sem fólk gat ekki, dögum saman, komist út úr íbúagötum. Þegar snjóruðningur hófst svo loksins, tókst ekki betur til en svo að botnlangagötum var sleppt. Þar þurftu íbúar sums staðar að grípa til þeirra ráðstafana að sjá sjálfir um moksturinn og ráða verktafa til þess. Þarna brást borgin þeirri grunnskyldu sinni að halda húsagötum greiðfærum.

Þegar borgarbúar leyfðu sér svo að kvarta undan því hversu illa var staðið að snjómokstrinum var þeim svarað með útrúningi um að verið væri að endurskoða handbók um vetrarþjónustu. Og það jafnvel þótt handbækur í endurskoðun gerðu lítið til að laga ástandið sem þá var.

Björn Gíslason er borgarfulltrúi Sjálfstæðisflokksins.

Snjómokstur er öryggismál

Þá vakti talsverða athygli, þegar þáverandi formaður skipulagsráðs borgarinnar, Alexandra Briem, borgarfulltrúi, tilkynnti í vandræðalegu fréttaviðtali að búið væri að ákveða að setja á laggirnar stýrihóp til að gera úttekt á snjómokstri í borginni. Enda þótti borgarbúum óþarfi að flækja verkefnið með því að ráðast í

kostnaðarsama úttekt í stað þess að verja fjármunum í augljósar aðgerðir strax, mokstur.

Hópnum tókst nú samt að skila sextán umbótatillögum, en þeim fylgdi aðgerðalisti með um fjórutíu aðgerðum sem allar eiga að vera komnar til innleiðingar nú. Rétt er í því sambandi að hvetja borgarbúa til að vera vel á varðbergi í vetur, sérstaklega í efri byggðum, enda er það öryggismál að bæði stofnbrautum og húsagötum sé haldið greiðfærum svo sjúkra-, slökkvi- og lögreglubifreiðar komist leiðar sinnar í þjónustu við íbúa svæðisins. Kostnaðar vegna þessara aðgerða borgarinnar mun nema um 200 milljónum króna, sem er svo sem dropi í hafid, skili tillögurnar tilætluðum árangri.

Okkur borgarfulltrúum þætti vænt um að fá ábendingar telji borgarbúar ekki nægilega vel að verki staðið í vetur við snjómokstur. Hægt er að senda undirrituðum tölvupósti á netfangið bjorn.gislason@reykjavik.is.

Annars vil ég nota tækifærið og óska ykkur öllum gleðilegrar jólahátíðar og farsældar á nýju ári.

Höfundur er borgarfulltrúi Sjálfstæðisflokksins

VISSIR ÞÚ?

AÐ KEILAN Á UPPRUNA SINN 3200 FYRIR KRIST.

ÞÚ GETUR BÓKAÐ BRAUT Á
KEILUHOLLIN.IS OG Í SÍMA 5 11 53 00

Keiluhöllin
EGILSHÖLL

GB TJÓNAVIÐGERÐIR

Um okkar FYRIRTÆKI

GB tjónavíðgerðir er réttíngi- og málningarverkstæði með 5 stjörnu gæðavottun frá Bílgreinasambandinu. Við erum í samstarfi við öll tryggingafélög.

Við þjónustum allar gerðir bíla

- Tjónaskoðun**
Við skoðum bílinn og undirbúum tjónamatíð sem sent er til tryggingarfélaga.
- Rétting og málun**
Við vinnum eftir stöðlum framleiðanda og notum aðeins viðurkennd efni og tækjábúnað sem stenst ítrústa kröfur.

Getum gert fast verðtilboð í viðgerðir

Erum með bílaleigubíla á staðnum

Vinum með öllum bílaumboðum

BGS

Framúrskarandi fyrirtæki

2020-2021 Fyrirmyndaryrirtæki

SJÓVÁ

TM

VÍS

VÖRÐUR

Hafðu samband núna

Draghóll 6-8 567-0690 tjon@tjon.is www.tjon.is

FULLT HÚS AF GLEÐI

PÖBB QUIZ
7. DESEMBER KL. 21

**NEI.
HÆTTU
NÚ ALVEG**

PÖBB QUIZ
14. DESEMBER KL. 21

**TEBOÐIÐ.
BIRTA LÍF &
SUNNEVA**

KEILA KARAOKE PÍLA PIZZA SPORTBAR SHAKE AFMÆLI HÓPEFLI

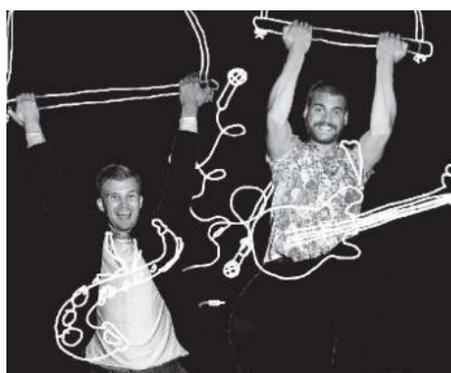
GIGG
15. DESEMBER KL. 22

**PRETTY-BOI-
TJOKKO &
GÚSTI B.**

PÖBB QUIZ
21. DESEMBER KL. 21

**HÆ HÆ MEÐ
HELGA OG
HJALMARI**

GIGG
22. DESEMBER KL. 22

**HÖRÐUR &
PETUR**

PÖBB QUIZ
28. DESEMBER KL. 21

DR. FOOTBALL

**ÞÚ GETUR BÓKAÐ Á KEILUHOLLIN.IS
OG Í SÍMA 5 11 53 00**

Keiluhöllin
EGILSHÖLL

Hleðslutæki Jólatilboð!

20%
Afsláttur

Öll hleðslutæki með afslætti fram að jólum

SKORRI
SÉRFRÆÐINGAR Í RAFGEYMUM

Skorri ehf • Bíldshöfði 12 • 110 Rvk • Vefverslun: www.skorri.is

Vistvænar jólaskreytingar

Kirkjugarðarnir leggja áherslu á að jólaskreytingar á leiðum séu alfarið gerðar úr lífrænum efnum.

Eftir áramót er slíkum skreytingum fargað með vistvænum hætti í jarðgerð Kirkjugarðanna.

Sjá nánar á www.kirkjugardar.is

Starfsfólk
Kirkjugarða Reykjavíkurprófastsdæma

Árbæjarblaðið

Ritstjórn og auglýsingar

Sími 698-2844 / 699-1322

VISSIR ÞÚ?

**AÐ KEILA ER
LEIKIN AF
120.000.000
MANNS Í YFIR
90 LÖNDUM.**

**KÍKTU Í KEILU, PÍLU, KAREOKE,
PIZZU, DRYKK, BOLTA OG FJÖR.**

ÞÚ GETUR BÓKAÐ BRAUT Á
KEILUHOLLIN.IS OG Í SÍMA 5 11 53 00

Keiluhöllin
EGILSHÖLL

Fréttir

Árbæjarblaðið

Jólamarkaðstréð í ár er skreytt af listamanninum Lilý Erlu Adamsdóttur.

Jólamarkaður í Heiðmörk og jólaskógur á Hólmsheiði

Að sækja eigið jólatré í Jólaskóginum á Hólmsheiði eða njóta stemningarinnar á Jólamarkaðnum við Elliðavatnsbæinn er föst venja á adventunni hjá mörgum. Enda er fátt jólalegra en grænar grenigreinar, kónglar og snarkið í eldstæðinu.

Á Jólamarkaðnum í Heiðmörk, sem Skógræktarfélag Reykjavíkur hefur staðið fyrir síðan 2007, er áhersla á ljúfa og notalega jólastemningu og skógarupplifun í vetrarparadísinni Heiðmörk. Á handverksmarkaðnum geta gestir keypt spennandi og vandaðar vörur beint af handverksfólki. Á torginu fyrir framan Elliðavatnsbæinn verður jólatrjáasala auk þess sem búið er að koma fyrir nokkrum jólahúsum. Á torginu verður einnig eldsmiður að störfum við snarkandi eld og við lifandi

tónlist. Ef til vill berst líka yfir torgið ilmur af nýristuðum möndlum, sem verða til sölu ásamt kaffi, kakói, mandarínnum, kleinum og smákökum frá Brikk. Gestir geta síðan sest inn og yljáð sér við arineld í jólasalnum í kjallara Elliðavatnsbæjarins, þar sem 10-12 ára nemendur Hjallastefnunnar hafa sett upp jólaskreytingar. Í Rjóðrinu verður svo hægt að hlýða á rithöfunda lesa úr nýutkomnum bókum, við varðeld. Dagskrá hvorrar helgar verður birt á heimasíðu Skógræktarfélags Reykjavíkur, heidmork.is.

Í Jólaskóginum á Hólmsheiði getur fólk svo sótt sitt eigið tré út í skóg. Að finna fallett tré, saga það niður og flytja heim er skemmtileg samvera sem allir í fjölskyldunni geta tekið þátt í. Starfsmenn félagsins ráðleggja gestum hvert skal halda til að finna fallett tré,

lána sagir til þeirra sem ekki koma með eigin sög, og pakka jólatrjánum í net svo auðvelt sé að flytja þau heim. Varðeldur er á staðnum, jólasveinar kíkja í heimsókn, og hægt að kaupa kaffi og kruðerí.

Fyrsta opunarhelgin var 2. – 3. desember. Jólaskógurinn verður opin kl. 11–16 en Jólamarkaðurinn 12–17. Sú skemmtilega hefð hefur skapast við opnun Jólamarkaðsins, að sönghópur úr Norðlingaskóla syngi jólalög. Þann dag er Jólamarkaðstréð einnig opinberað en í ár er það skreytt af listamanninum Lilý Erlu Adamsdóttur (á mynd).

Fyrir hvert tré sem selst, gróðursetur Skógræktarfélag Reykjavíkur 50 tré. Verið velkomin í Heiðmörk.

bfo.is

Bifreiðaverkstæði Friðriks Ólafssonar ehf

bfo@bfo.is

SUBARU

HONDA

ISUZU

OPEL

SMÍÐJUVEGI 22 (GRÆN GATA) · 200 KÓPAVOGI · SÍMI: 567 7360

Gleðilegar jólaseríur úti & inni

**30%
AFSLÁTTUR
AF JÓLASERÍUM**

Verðdæmi:

- LED jólasería - 100 ljós - IP44 ..... kr. **1.397** verð áður: 1.995
- LED samtengjanleg jólasería - 80 ljós - IP65 ..... kr. **2.377** verð áður: 3.395
- LED ljósaslanga - 10 m - IP65 ..... kr. **3.497** verð áður: 4.995

**Mikið úrval af
rakavörðum
fjöltengjum IP44**
Verð frá
kr. 1.995

Framlengingarsnúra 10 metrar
3.295

Kapalkefli 10 metrar
4.395

Kapalkefli 15 metrar
5.895

25 metrar
kr. 8.495
50 metrar
kr. 14.985

Kapalkefli, rakavarið
IP44 25 metrar
11.795

SENDUM UM
LAND ALLT!
www.murbudin.is

MÚRBÚÐIN
Gott verð fyrir alla, alltaf!

Konurnar á Eyrarbakka

- 38 viðtöl við í fyrstu bók Jónínu Óskarsdóttur sem var 10 ár í vinnslu

Jónína Óskarsdóttir bókavörður og menningarmiðlari á Borgarbókasafninu í Árbæ er að gefa út sína fyrstu bók. Bókin heitir Konurnar á Eyrarbakka, sithvað af konu minni hverri. Báðir foreldrar Jónínu eru frá Eyrarbakka, en sjálf er hún fædd og uppalin í Reykjavík. Hún byrjaði að taka viðtöl fyrir rúmlega tíu árum og markmiðið var að varpa ljósi á hversdagslíf kvenna sem ekki hefur fengið nógu mikla athygli í gengum tíðina.

Í bókinni eru 38 viðtöl við konur sjálfar eða ættingja þeirra. Þar segir frá lífi kvennanna sem eru fæddar á tæplega hundrað ára tímabili, þær yngstu árið 1958. Í bókinni má lesa um uppeldi, menningu, mat og menntun, kvinnabaráttu og verndun húsa,

handverk og garðyrkju, félags- og frumkvöðlastörf, veikindi og missi, lífsbáttu og sjálfsbjargarviðleitni og líka vináttu, samhjálp og góða granna.

Hér má sjá smá örlítið sýnishorn úr kafla um Gróu Jakobínu Jakobsdóttur (1913-2000) sem alltaf var kölluð Gróa í Vatnagarði. Sonardóttir hennar Gróa S. Ævarr Sigurbjörnsdóttur segir hér í sýnishorni úr bókinni frá ömmu sinni sem hún ólst upp hjá og kallar alltaf mömmu:

FULLT HÚS AF BÖRNUM

Þegar mamma kemur á Eyrarbakka er hún fráskilin með fjögur börn. Fljótlega kynnist hún Steini Einarssyni og þau gifta sig og fara að búa. Eftir það eru þau Gróa og Steini í Vatnagarði og voru

Jónína Óskarsdóttir bókavörður og menningarmiðlari á Borgarbókasafninu í Árbæ er að gefa út sína fyrstu bók. Það tók hana áratug að vinna að bókinni sem er í alla staði mjög forvitnileg. AB-Mynd Katrín J. Björgvinsdóttir

ástfangin fram á síðasta dag. Þau eignast saman þrjú börn og taka að sér fjögur fösturbörn, sem gera ellefu börn í allt. Ein dóttir Gróu er Halldóra V.K.Æ. Steinsdóttir, gamalgróinn og öflugur Árbæingur. Þess má geta að Matthías Bergsson sem var ólst upp í Vatnagarði gaf út minningar sínar fyrir nokkrum árum í bókinni Munaðarleysinginn.

Amma og afi tóku mig í föstur þegar ég er viku gömul, ég kallaði þau alltaf mömmu og pabba. Ég var yngsta barnið á heimilinu og ég held að mamma hafi ennþá verið með Ingibjörgu yngstu dóttur sína á brjósti, sem hún eignaðist þegar hún var fertug, þegar ég kom á heimilið og ég fékk líka brjóst. Ég er alltaf glöð yfir því hvar ég lenti og held bara að þetta hafi átt að vera svona.

HEIMILISSTÖRFIN

Á heimili hlýddi maður og bar virðingu fyrir mömmu, hún var ákveðin og algjör skörungur. Hún gat hvesst sig en það þurfti náttúrulega, með svona stórt heimili. Manni þótti oft óréttlátt að þurfa að vera alltaf að hjálpa til en svo varð þetta bara rútína. Hún var ákveðin og maður vissi að nei þýddi bara NEI. Það var ekki til í orðaforðanum, að nenna ekki.

Það þurfti að þvo þvotta og baka einu sinni í viku; kleinur, jólakökur, brúnkökur, hjónabandsælu, vinarbrauð og auðvitað, flatkökur. Það voru hellings þvottar og svo var allt saumað þannig að það var mikið að gera á heimilinu. Maður lærði helling á að alast upp á svona heimili það situr mikið í manni til dæmis varðandi mat, að það sé alltaf nóg til þó einhver bætist óvænt við.

FÉLAGSMÁLIN

Mamma var formaður slysavarnardeildarinnar Bjargar á Eyrarbakka í fjöldamörg árum og var áður í stjórninni og hún var í varastjórn SVFÍ og var gerð að heiðursfélaga Slysavarnafélags Íslands á hátíðafundi árið 1978. Hún hafði mikla og góða stjórnunarhæfileika, enda stjórnaði hún þessum félagsmálum sem hún kom nálægt, mjög vel. Hún hafði svo gott lag á að fá fólk til að hjálpa til og vinna saman. Ef eitthvað þurfti að gera þá var það bara gert. Það var sama hvað var; ef þurfti að flytja ræðu, þá hripaði hún hana niður á blað, æfði sig nokkrum sinnum og svo hélt hún bara ræðu. Það var þessi áráðni sem einkenndi bæði mömmu og systur hennar; þær Laufeyju Jakobsdóttur, sem fékk viðurnefnið Amman í Grjótaþorpinu og Önnu J. Cronin sem tók á móti öllum hjartasjúklingunum sem fóru til London í fjöldamörg árum.

HÚSMÓDIRIN Í VATNAGARÐI

Hún mamma var alveg þræl skapstór og það gat fokið alveg rosalega í hana. Hún var hreinskilin og gat verið hvöss en undir niðri var hún náttúrulega mjög góð og hjartahly. Það gerir enginn allt sem hún gerði nema að vera með gott hjarta. Eðlilega var talað um hana, ég vissi það alveg, það er alltaf þannig um fólk sem er áberandi og áorkar miklu. En, hún velti sér ekki mikið upp úr almannarómi, þegar hún tók eitthvað að sér þá bara gerði hún það, hvað sem hvar sagði.

KISTUSKREYTINGAR

Það var nú einn kaflinn hjá mömmu að skreyta kistur látinna einstaklinga sem hún gerði í fjöldamörg árum. Það var byrjað á því að panta blóm úr Hveragerði. Síðan fór hún út í kirkju og

með saumnum. Svo stakk hún blómum ofan í, einangrunarplastið og þakti hann alveg. Þegar mamma var að skreyta kisturnar þá talaði hún alltaf við þann sem var í kistunni, ekki bara þá sem hún þekkti: „Jæja, hvernig finnst

Hér má sjá Gróu Jakobínu Jakobsdóttur (1913-2000) sem alltaf var kölluð Gróa í Vatnagarði.

var þá alltaf með litla tösku sem hún notaði öll árin í kistuskreyingar. Í töskunni var litli hamarinn og bendlaböndin og pínulítil saumur og vír sem hún notaði stundum í blómin til að láta þau standa upprétt. Hún byrjaði yfirleitt á því að setja kross úr einangrunarplasti ofan á lokið. Lagði bendlabönd yfir plastið og festi þetta

þér þetta, er þetta ekki bara fínt.“ Þarna var einhver nærvera og maður vandist þessu, fannst þetta bara eðlilegt. Auk þess sá hún í fjöldamörg árum leiði Óþekktu sjómansins, gat ekki hugsað sér að enginn væri til að hirða um það.

Framhald um Gróu í Vatnagarði og aðrar konur má lesa í bókinni Konurnar á Eyrarbakka.

Samtals sáu Gróa og Steini í Vatnagarði um 11 börn.

Íbúðarhúsið í Vatnagarði var reisulegt í meira lagi eins og sjá má.

Er hleðsla rafbíla hausverkur í húsfélaginu?

Við aðstoðum við að leysa málið með hagsmuni húsfélagsins að leiðarljósi

Hlutlaus úttekt og ráðgjöf fyrir húsfélög um fyrirkomulag rafbílahleðslu og framkvæmdaáætlun.

Útvegum og berum saman tilboð og aðstoðum við styrkjaumsóknir.

- » Þarf stærri heimtaug?
- » Er kerfið búið álagasstyringu?
- » Hvaða lausn hentar best?
- » Sjálfvirk greiðslu- og innheimtukerfi?

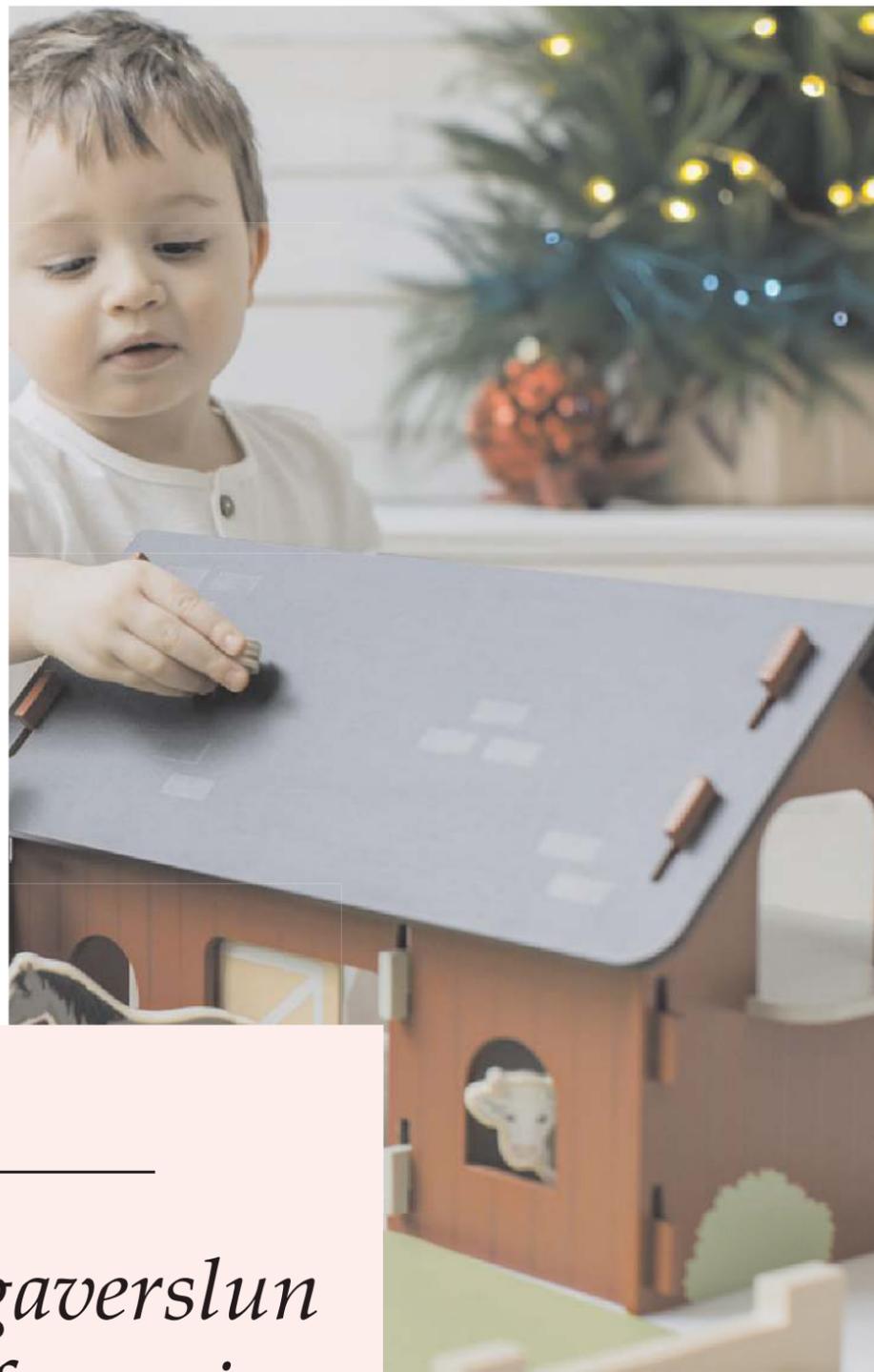
thjonusta@eignausjon.is | eignausjon.is

Útfararþjónusta í yfir 70 ár

Vesturhlíð 2 | Fossvogi | s. 551 1266 | utfor@utfor.is | utfor.is

VIÐ ÞJÓNUM ALLAN SÓLARHRINGINN

Leikfangaverslun
í Grafarvogi
www.krumma.is

Jólagjafir fyrir börn á öllum aldri

Skreyttur jólalax með kryddjurtum og vorlauk!!

- frábær réttur sem vert er að prófa

Uppskriftin að þessu sinni er gírnileg sem aldrei fyrr. Jólalax með öllu tilheyrandi. Að venju skorum við á lesendur að spreyta sig á uppskriftinni.

Jólalax

Þessi jólaxauppskrift er gerð með granateplafræjum og applesínugljáa og skreytt með granateplafræjum, kryddjurtum og vorlauk.

Dásamlega bragðgóð, litrík og holl máltíð fyrir desember mánuð.

Uppskriftin

800 gr. lax.

½ tsk. salt.
¼ tsk. svartur pipar.
1 bolli granateplafræ.
3-4 msk. akasíuhunang.
1/2 bolli ferskur appelsínusafi úr um það bil 1-2 appelsínur.
1 msk. appelsínubörkur úr einni appelsínu.
Smá chili flögur.
2 tsk. sinnep.
1/2 tsk. rosarpipar.
1/2 tsk. fennel fræ.
Til skruts eftir eldun;
Granateplafræ til skrauts.
1/2 búnt Steinselja.
1/2 búnt basil.
2 Vorlaukar til skrauts.

Jólalaxinn frá Hafinu er alveg sérlega ljúffengur.

Leiðbeiningar

1. Forhitð ofninn í 200 gráður. Klæðið stóra bökunarplötu með smjörpappír.
2. Leggið laxinn með roðhliðinni niður á bökunarplötuna. Kryddið með salti og pipar.
3. Bætið granateplafræjum, sinnep,

appelsínusafa og appelsínuberki og kryddum í pott við meðalhita og hrærið vel saman

4. Hitíð að suðu. Látið síðan malla í um 20 mínútur, hrærið af og til, þar til það verður þykkt.

5. Hellið sósunni yfir laxinn.

6. Settu laxinn í ofninn og bakaðu í 18-20 mínútur, eða þar til laxinn er tilbúinn

7. Færið laxinn yfir á disk. Skreytið laxinn með með granateplafræjum, appelsínuberki, gróft söxuðum kryddjurtum, vorlauk salt og pipar og smá af góðri ólífuolíu.

Verði ykkur að góðu

Kristjana Steingrímsdóttir (Jana)
jana.is -www.instagram.com/janast

Íslensk
Hönnun
Frábær
gjöf fyrir
veiðimenn
og konur

Gröfum nöfn
veiðimanna á boxin
Nánari upplýsingar
á www.Krafla.is
(698-2844)

ÍPRÓTTAFÉLAGIÐ FYLKIR KYNNIR

KOMANDI VIÐBURÐI UM JÓL OG ÁRAMÓT

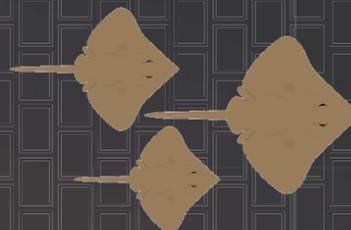
FLUGELDASALA

Flugeldasala Fylkis og Hjálparsveitar skáta verður sem fyrr í nýju áhorfendastúkuni við Fylkissvöll dagana 28.-31. desember.

SKÖTUVEISLA

Öll velkomin í "dásamlega" skötuveislu. Verð og aðrar upplýsingar koma á fylkir.is þegar nær dregur.

FLUGELDABINGÓ

Allir velkomnir í Flugeldabingó Fylkis í umsjón hins gallharða stuðningsmanns Hjálmars Arnar sem hefst kl. 17:00 í Fylkishöll. Að þessu sinni er Bingóinu tvískipt fyrir börn og fullorðna.

ÍPRÓTTAFÓLK FYLKIS

Áramótakaffi fyrir félagsmenn 31. desember kl. 12:00 í Fylkishöll þar sem tilkynnt verður um val á íþróttafólki Fylkis fyrir árið 2022

FYLKISBRENNAN

Fylkisbrennan verður á sínum stað ásamt glæsilegri flugeldasýningu við Rauðavatn 31. desember.

JÓLATRÉÐ SÓTT

Handknattleiksdeild Fylkis mun bjóða uppá að sækja jólatré heim í póstnúmeri 110. Nánari upplýsingar koma á heimasíðu okkar þegar nær dregur.

HERRAKVÖLD FYLKIS

Herrakvöld Fylkis verður haldið föstudaginn 19. janúar. Veislustjóri, ræðumaður, málverkaupboð, frábærir skemmtikraftar, vel súrt og ekki súrt þorrahlaðborð. Flott í jólapakkann fyrir herrann.

Íþróttafélagið Fylkir óskar öllum félagsmönnum og fjölskyldum gleðilegra jóla og farsældar á nýju ári.

ATH: Allar nánari upplýsingar verða settar á heimasíðu Fylkis, www.fylkir.is þegar nær dregur

www.fylkir.is

Breski herinn handtók Karl Hirst, afa Elínar Hirst, í upphafi hernámsins fyrir það eitt að vera Þjóðverji og fluttu í fangabúðir á eyjunni Mön. Næstu ár voru öll samskipti hjónanna ritskoðuð og amma Elínar, Þóra Marta Stefánsdóttir, sem var kraftmikil og hugmyndarík kona, þurfti ein að sjá fyrir fjölskyldunni. Að stríði loknu tók við önnur barátta – að heimilisfaðirinn fengi að snúa aftur heim til eiginkonu sinnar og barna. Þegar Þjóðverjarnir komu loks aftur til Íslands voru þeir niðurbrottnir, ekkert var eins og áður; sum hjónaböndin höldu ekki álagið og það slitnaði upp úr tengslum feðranna við sum börnin.

Reykjavík í júlí árið 2023

Afi minn stríðsfanginn

Mig hefur lengi langað til að fræðast betur um það hvers vegna Karl Heinrich Hirst föðurafi minn, sem var mér afar kær, var handtekinn eftir hernám Breta á Íslandi árið 1940, grunaður um njósnir fyrir nasista. Í fimm ár var hann stríðsfangi í Bretlandi og að stríðinu loknu neituðu íslensk yfirvöld honum um landvistarleyfi þó að hann ætti íslenska eiginkonu, tvo unga syni og heimili í Reykjavík. Við tók tveggja ára „nauðungarvist“ í Þýskalandi þannig að fjölskyldan var aðskilin í sjö ár.

Eg lét loks verða af því að biðja Þjóðskjalasafn Íslands um afrit af skjölum sem vörðuðu afa minn frá því á stríðsárunum. Það varð kveikjan að þessari bók.

Eg var mjög nán föðurafa mínum og ömmu á Undralandi í Reykjavík og þau gegndu stóru hlutverki í lífi mínu og okkar barnabarnanna fjögurra. Í uppvextinum heyrðum við oft talað um handtöku afa, stríðsárin,

fangabúðirnar og baráttuna fyrir heimkomu hans. Því má segja að þessir atburðir hafi orðið hluti af „erfðamengi“ fjölskyldunnar.

Atburðir sem aldrei gleymast

Reykjavík, 5. júlí 1940

Það var föstudagsmorgunn. Úti var sól og blíða og dagurinn virtist ætla að verða einn af þessum fallegu sumardögum í Reykjavík. Atta vikur voru liðnar frá hernámi Breta á Íslandi. Síðustu vikur höfðu verið mjög erfiðar á Undralandi því að húsbóndinn var þýskur ríkisborgari og átti yfir höfði sér handtöku, en Bretar höfðu handtekið fjölda Þjóðverja sem bjuggu hér á landi og í því ástandi sem ríkti grunuðu þeir alla Þjóðverja um græsku.

Afi var farinn til vinnu en amma og synir þeirra tveir, tæplega tveggja og fimm ára, vildu lúra aðeins lengur. Amma sagði þeim sögur, eins og svo oft, en hún var afar góður sögumaður, kunnir ógrynni af sögum um tröll, drauga, galdramenn, álfa og huldufólk og drengirnir höfðu afar gaman af að hlusta. Þýska ævintýrið Bláskjár um vondu ræningjana sem héldu litlum dreng í gíslingu um árabil var ein af uppáhaldssögum þeirra.

Aratugum síðar sagði amma okkur barnabörnunum þessar sömu sögur uppi í sama hjónarúmi. Eg sé því atburðarásina sem átti eftir að setja mark sitt á líf þeirra allra ljóslifandi fyrir mér.

Skýndilega heyrðu þau fyrri gang og hávaða á neðri hæðinni.

Síðan hlupu einhverjir upp stigann

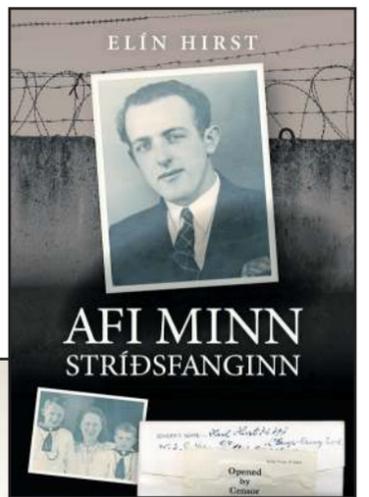

Breskir hermenn á hafnarbakkanum í Reykjavík, nýkomnir í land úr herflutningaskipum.

friðhelgi heimilisins með svo freklegum hætti og veifa lífshættulegum vopnum fyrir framan börn. Foringinn heimitaði að fá að vita hvar afi væri en amma svaraði að bragði að hann væri farinn í vinnuna.

Þessi saga hefst. Suðurlandsbrautin lá rétt fyrir ofan Undraland og bílar voru farnir að þjóta þar um. Þetta var eins og að búa í senn í sveit og í bæ.

Næsta býli við Undraland hét

Þá spurðu þeir hvar afi ynni og amma svaraði því. Meðan á þessu stóð upplifðu þau mikla hræðslu, hrylling og vanmátt sem átti eftir að setja mark sitt á fjölskylduna alla tíð. Enn ber á martröðum þar sem þessir atburðir endurtaka sig með þeirri skelfingu sem þeim fylgdi þó að liðin séu meira en 80 ár.

Sveitabær í borg

Föðurafi minn, Karl Hirst, og föðuramma, Þóra Marta Stefánsdóttir Hirst, bjuggu í hálfgerðri sveit austarlega í Reykjavík, í húsi sem hét Undraland og var við Þvottalagaveg. A lóðinni stendur nú Listhúsið við Engjateig, beint á móti hótelinu Hilton Nordica. Á þessum árum leit Reykjavík allt öðruvísi út en á okkar tímum. Austurhluti bæjarins, þar sem þau bjuggu, var nánast ein sveit og flestir stunduðu þar einhvern búskap. Gömlu þvottalagarnar voru í næsta nágrenni og konur voru enn að þvo þvott þar við erfiðar aðstæður þegar

að íbúðinni eins og mikið lægi við, opnuðu íbúðina sem var ólæst, komu fyrst inn í borðstofuna og þaðan inn í herbergi afa og ömmu. Þetta voru þrjár breskir hermenn vopnaðir rifflum með byssustingjum sem þeir beindu að ömmu, pabba og litla bróður hans af stuttu færi. Amma hrópaði upp af skelfingu og drengjunum var illa brugðið og fóru báðir að gráta. Hermennirnir spurðu skipandi röddu hvort Þjóðverjinn Karl Hirst byggji hér. Þeir yrðu að tala við hann undireins!

Ömmu var ekki fisjað saman og hún var fljót að ná valdi á aðstæðunum. Hún reyndi að róa drengina, vatt sér fram úr rúminu á náttkjólum og skipaði hermönnum að koma sér samstundis út úr svefnherberginu. Þeim brá við og hlýddu strax.

Þegar fram var komið spurði amma hver væri foringinn og tók hann á eintal. Pabbi heyrði að hún spurði hátt og reiðilega á ensku, sem hún talaði mjög vel, hvernig þeir dirfðust að rjúfa

Afi og amma með pabba nokkurra mánaða gamlan.

Brúnstaðir og var myndarþú. Þar bjuggu hjónin Ingimundur Gíslason og Guðrún Þorsteinsdóttir og fjölskylda. Þegar ég var að alast upp voru hjónin á Brúnstöðum enn með búskap og heyjuðu á túninu þar sem Bandaríska sendiráðið og fleiri hús standa nú við Engjateig.

Á Brúnstöðum var meðal annars hænsnabú. Eitt sinn var verið að moka skítum út úr hænsnahúsinu þar þegar ég var hjá ömmu og afa og ætlaði að vera hjá þeim yfir nótt. En lyktin af gamla hænsnaskítum varð mér um megn svo ég hringdi í mömmu og það

hana að sækja mig. Eg var ekki meiri búkona en þetta.

Undraland var rífið seint á níunda áratugnum. Mér finnst alltaf jafn skrytið að aka Suðurlandsbrautina og sjá ekki lengur hús ömmu og afa. Nú er þar ekkert sem minnir á sveit annað en tvær ryðgaðar heyyvinnuvélar fyrir aftan Listhúsið sem ég rakst á fyrir tilviljun þegar ég fór á gamlar fjölskylduslóðir nýlega. Þessar gömlu vélar tilheyrðu örugglega bæjunum sem stóðu þarna áður fyrr og minna á að þar var stundaður búskapur fyrir ekki svo löngu.

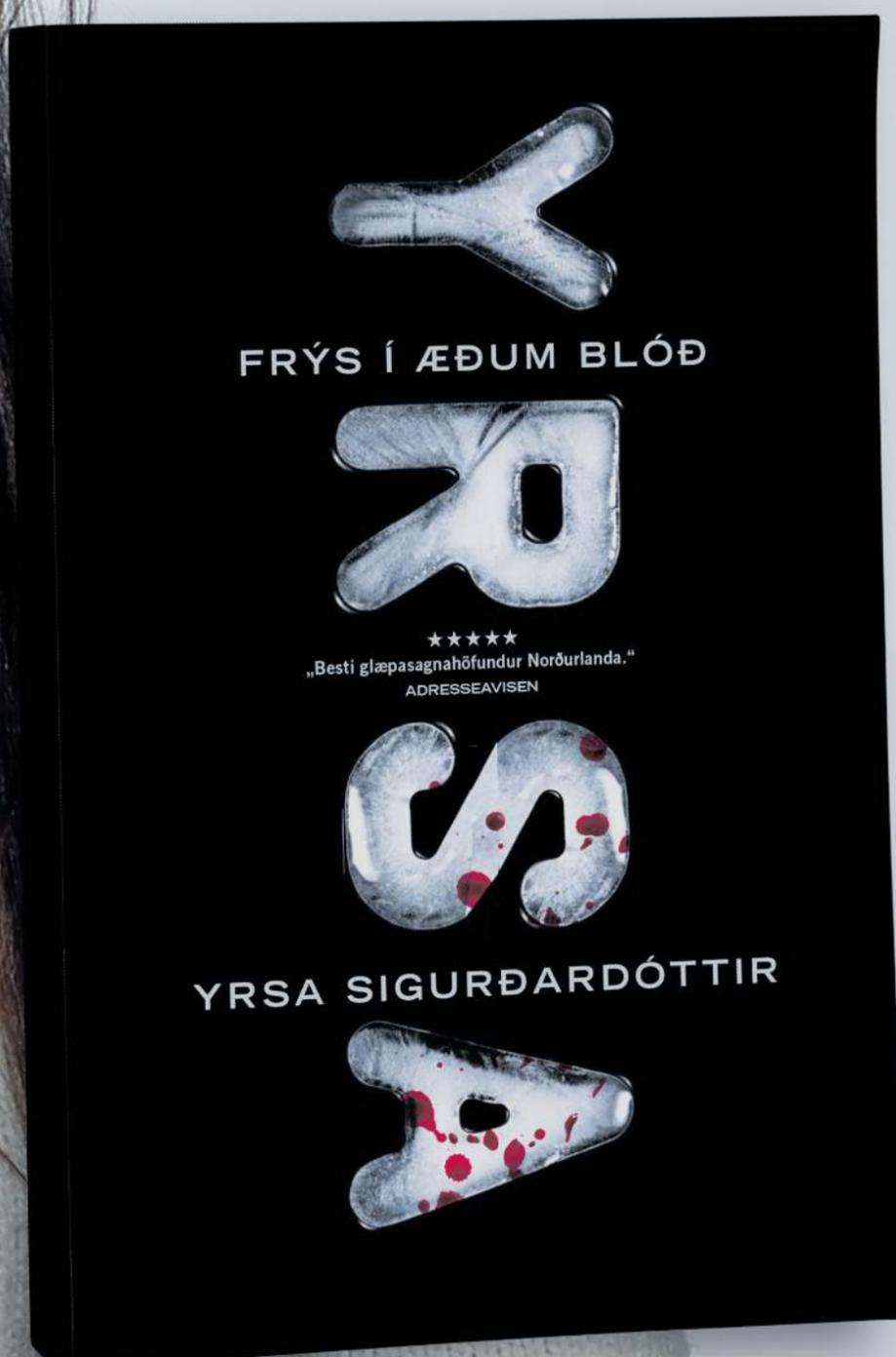
Við systur, Elín og Þóra Hirst, í „heyskap“ á Undralandi um 1970. Suðurlandsbrautin lá beint fyrir ofan garðinn hjá ömmu og afa.

YRSA ER KOMIN!

„Yrsa skrifar alltaf
frábærar bækur.“

Politiken

VERÖLD

Bókakaflar

Árbæjarblaðið

Í tímans rás hafa íslenskir sjómenn bjargað fjölmörgum mannlífum á skipum á hafi úti – oftar en ekki við hrikalegar aðstæður og í miklum veðraham. Í bókinni *Hetjudáðir á hafi úti* er að finna marvislegar frásagnir af því þegar þessar hetjur hafnsins hafa hætt lífi sínu við að bjarga sjómönnum á öðrum skipum frá því að hljóta vota gróf. Einnig er fylgst með því sem gerist um borð í skipunum sem eru að farast.

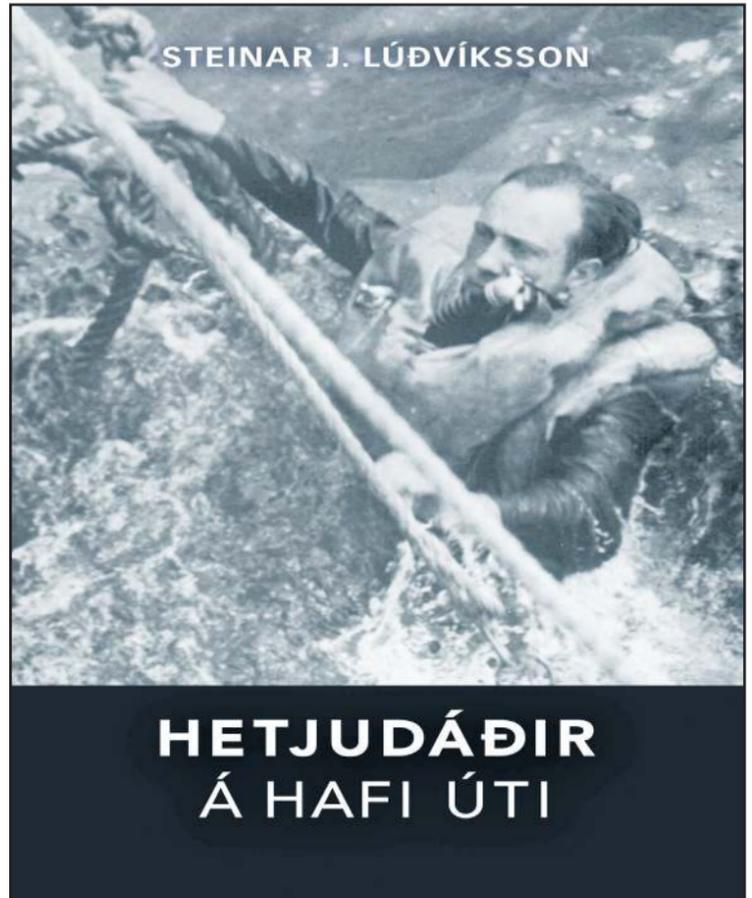
Steinar J. Lúðvíksson er manna fróðastur um sjóslys við Ísland og hefur skrifað margar bækur um efnið.

Víkur sögunni til Bolungarvíkur 26. apríl, sumardaginn fyrsta, árið 1913.

Næstu dagana áður hafði fjöldi báta frá verstöðvum þar vestra róið í góðri tíð og fengið ágætan afla. Aðfaranótt sumardagsins fyrsta var einnig hæglætisveður en glöggir menn töldu að veðrabrigði væru í nánd. Minnst Finnboði Bernóðsson þess í bók sinni Sögur og sagnir úr Bolungarvík að Hálfán Ormólfsson hreppstjóri hafi komið um nóttina til Sumarliða Magnússonar formanns á vélbátinum Svöfu og manna hans þar sem þeir voru að beita lóðir og sagt sem svo:

„Hættu nú að beita Sumarliði, hann er að gera manndrápsveður.“

Sumarliði vissi að Hálfán var með

Hetjudáðir á hafi úti

- áhöfn bjargað af bátsflaki

afbrigðum veðurglöggu. Hann lagði frá sér áhöld sín og sagði við áhöfn sína að hann ætlaði út og yrði hann ekki kominn áður en beitan væri búin skyldu þeir koma lóðunum fyrir í ískassa sem notaður var fyrir beittar lóðir. Ekki kom Sumarliði inn og varð því ekki af að Svafa færi í róður.

Ekki var þess heldur langt að biða að veður versnaði. Með morgninum hvessti upp af norðaustri og var komið hávaðarok um hádegisbil og jafnframt mikið brim við landið. Varð sjógangurinn brátt svo mikill að færa þurfti þá báta sem voru í vör ofar og fjórir bátar sem lágu við legufæri í vikinni slitnuðu upp. Vélbáturinn Guðrún sökk í vikinni en vélbátana Sóló, Fræg og Hring rak á land. Sáú menn sem fylgdust með Hring að þegar hann kom upp í landbrotið fór hann heila veltu í sjónum en kom úr henni á réttum kili og barst þannig til lands lítið sem ekkert brotinn eða skemmdur.

Veðrið herti þegar á daginn leið og þá fór einnig að ganga á með dimmum eljum.

Brátt fóru bátarnir sem róið höfðu að tinasá að en átta þeirra voru frá Bolungarvík. Þar var komið haugabrim og með öllu ólændandi. Héldu bátarnir því áfram og inn til Isafjarðar og tókst svo vel til að engum þeirra hlekkist á.

Einn Bolungarvíkurbátanna var vélbáturinn Máfur sem var einn minnsti og elsti vélbáturinn á staðnum. Formaður á honum var ungur maður, Bárður Jónsson að nafni. Með honum í áhöfn voru sex menn. Fylgdust fólk með er Máfur kom upp undir Bolungarvík og virtist vera að kanna hvort möguleiki væri á landingu. Báturinn sneri fljótt frá og hélt út aftur mót sjó og mun ugglaut hafa ætlað að halda til Isafjarðar og taka höfn þar.

Gerðist nú margt í skjótri svipan. Þegar þunghlaðinn báturinn fór að streða móti veðrinu þoldi skrokkur hans það ekki og hann sló úr sér eins og það var kallað. Þegar sjór streymdi inn drap vélin óðar á sér og bátinn tók að hrekja undan óveðrinu til lands.

Vélarvana lagðist báturinn flatur fyrir. Barst hann óðar að grunnbrotunum utanvert við vikina og stefndi á grjóturð við hana þar sem ægileg landbrot voru farin að ná langt út. Lenti báturinn í þeim var tæpast að sökum að spyrja. Fylgdust fólk í landi með og sá að sjór gekk nær stanslaust yfir bátinn og þótti líklegt að honum myndi hvolfna þá og þegar.

En þá vaknaði veik von um að takast mætti að bjarga mönnum. Bát bar þarna að og var á sömu slöð og Máfur sem lá flatur fyrir sjó og vindi. Þótt það væri greinilega mikið hættuspil fyrir bát þennan að reyna björgun var vonast til að hann reyndi að koma til hjálpar.

En sú von brást. Aðkomubáturinn sigldi rétt fram hjá Máfi með stefnuna inn með landinu í átt til Isafjarðar án þess að gera tilraun til þess að bjarga mönnum sem voru í lífsháska. Sáú menn glöggt hvaða bátur þetta var og vissu að formaðurinn á honum var kunnur sjósóknari. Kom síðar í ljós að hann hafði talið það algjörlega útilokað að koma til hjálpar og með því að reyna það hefði hann stefnt báti sínum og áhöfn í mikla hættu.

Bjarni Bárðarson frá Hóli í Bolungarvík var annalað þrek- og kjarkmenni vestra. Það syndi sig berlega þegar honum og áhöfn hans tókst að bjarga áhöfn vélbátsins Máfs sem var að reka upp í óskrandi brimgarðinn.

„Passa þú vélina – ég passa stýrið“

Eftir að bátur þessi hélt leiðar sinnar töldu þeir sem fylgdust með að engin von væri til þess að áhöfnin á Máfi myndi bjargast. Vera kynni að einhverjir næðu tókum á belgjum eða braki úr bátunum og myndi þá reka til lands og farast þar í óskrandi brimrótinu.

Þá sást bátur koma og fór nánast sömu leið upp að vikinni og Máfur hafði gert. Þegar bátur þessi nálgast og sá að Máfur var við það að reka

upp í grunnbrotin breytti hann stefnunni og keyrði á fullri ferð að bátsflakinu. Sást að hann renndi að Máfi landmegin og var því sjálfur alveg í jafri brimgarðsins. Svo stutt var þetta frá landi að greinilega sást að menn komust upp í bát þennan þegar í fyrstu tilraun. Eftir saúst menn um borð í Máfi en hversu margir þeir voru greindu menn ekki. Eftir að báturinn sem kom til bjargar kvikaði frá og rétti sig gerði hann aðra atrennu að björgun. Í sömu svifum gekk yfir dimmt el og sást ekki hvort sú tilraun til að ná þeim sem eftir voru heppnaðist en þegar örllítið hlé varð á snjókomunni sást að bátur þessi var kominn út úr vikinni með stefnu út og var snúð í átt til Isafjarðar. A sömu stund sökk Máfur og sást í hnýfil hans þangað til hann rak á land og spónbrotnaði á svipstundu.

Fólk í Bolungarvík þekkti bátinn sem kom til björgunar. Þar var á ferðinni vélbáturinn Dúfan en formaður á honum var Bjarni Bárðarson frá Hóli í Bolungarvík. Sex menn voru í áhöfn bátsins. Biðu Bolvíkingar milli vonar og ótta eftir fregnum um hvort öll áhöfn Máfs hefði bjargast. Eftir nokkurra klukkustunda bið var hringt frá Isafirði með þær gleðilegu fréttir að allir mennirnir af Máfi hefðu komist heilu og höldnu um borð í Dúfuna og væru komnir til Isafjarðar. Þangað voru einnig komnir aðrir þeir bátar frá Bolungarvík og fleiri útgerðarstöðum við Djúp sem róið höfðu og hafði engum hlekkst á þrátt fyrir veðurofsann.

Nánari fréttir af björguninni voru þær að þegar Dúfa kom úr róðrinum ákvað Bjarni að kanna aðstæður við Bolungarvík og kom þá auga á Máf sem var að reka til lands. Kallaði hann óðar á háseta sína og gaf þeim fyrirmæli um að taka seglið og binda það á þá hlið bátsins sem hann ætlaði að leggja að Máfi. Vélamaðurinn á Dúfunni spurði þá hvort hann ætlaði að leggja að bátunum í þessu veðri og svaraði Bjarni því óðar játandi. Vélamaðurinn ítrekaði þá spurninguna sína: „Heldurðu að það sé hægt í þessu veðri?“ „Láttu mig um það, passa þú vélina, ég skal passa stýrið,“ sagði Bjarni. Í fyrri atrennu björguðust fimm menn af Máfi um borð í Dúfuna og í seinni atrennunni náðust Bárður formaður og háseti sem voru enn um borð í flakinu.

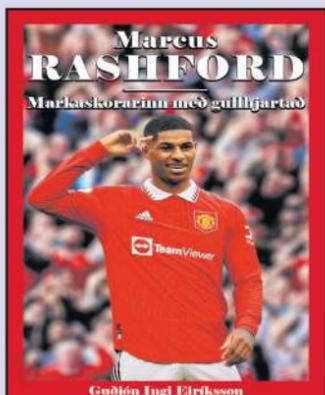
MÚRBÚÐIN

Gott verð fyrir alla, alltaf!

Þessar verður þú að lesa!

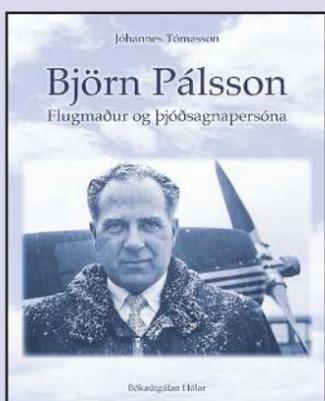
Marcus Rashford

Frábær bók um knattspyrnumann sem skorar mörk og lætur líka gott af sér leiða á ýmsa vegu.

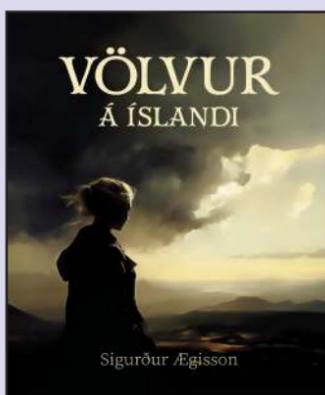
Björn Pálsson

Magnaðar frásagnir af fyrsta sjúkraflugmanninum á Íslandi.

Völvur á Íslandi

Á Íslandi eru til heimildir um á um sjöunda tug völvuleiða. Sumum þeirra fylgja hreint magnaðar sögur

Bókaútgáfan Hólar

holabok.is / holar@holabok.is

HERRAKVÖLD FYLKIS

FYLKIR

FÖSTUDAGINN

Borðapantanir á fylkir@fylkir.is

2024

**MÁLVERKAUPPBOÐ
HAPPDRETTI**

Veislustjóri

GÍSLI EINARS

**RÆÐUMAÐUR KVÖLDSINS
SKEMMTIKRAFTAR**

Miðasala

tix

Matseðill

ÞORRAMATUR & LAMB

TAKIÐ DAGINN FRÁ!

FYLKIR

#viðerumÁrbær

www.fylkir.is

Fyrir hvert jólatré eru 50 ný gróðursett

Jólamarkaður í Heiðmörk

Opð adventuhelgar hl 12-14

 SKÓGRÆKTARFÉLAG
REYKJAVÍKUR

Allar nánari upplýsingar um Jólamarkaðinn í Heiðmörk, Jólaskóginn á Hólmsheiði og jólatrjáasölu á Lækjartorgi má finna á heidmork.is

Stefán Gísli Stefánsson er til reynslu hjá Hammarby í Svíþjóð.

Stefán til reynslu hjá Hammarby

- mikil viðurkenning fyrir mjög öflugt starf sem unnið er hjá Fylki

Stefán Gísli Stefánsson hefur undanfarna daga verið til reynslu hjá sænska knattspyrnufélaginu Hammarby.

Stefán, sem er 17 ára gamall, hefur verið lykilmáður í 2. flokki Fylkis undanfarið ásamt því að æfa með meistaraflokki félagsins en með þeim lék hann tvo leiki á liðnu tímabili. Hann er mjög fjölhæfur leikmaður sem getur spilað allar stöður á miðjunni ásamt því að vera frábær bakvörður. Þá hefur hann leikið 11 landsleiki fyrir yngri landslið Íslands.

Þetta er mikil viðurkenning fyrir okkar öfluga starf sem unnið er hjá okkur í Fylki.

Það verður spennandi að fylgjast með Stefáni í framtíðinni enda einn af allra efnilegustu leikmönnum félagsins.

errea.is

VISSIR ÞÚ?

**AÐ KEILAN Á
UPPRUNA SINN
3200 FYRIR KRIST.**

ÞÚ GETUR BÓKAÐ BRAUT Á
KEILUHOLLIN.IS OG Í SÍMA 5 11 53 00

Keiluhöllin
EGILSHÖLL

*Óskum Árbæingum
gleðilegra jóla
og farsældar á nýju ári*

*Félag Sjálfstæðismanna í Árbæ, Selási,
Ártúns- og Norðlingaholti*

Björn Pálsson - Fyrsti sjúkraflugmaðurinn

Út er komin hjá Bókautgáfunni Hólum stórmerk bók um fyrsta sjúkraflugmanninn á Íslandi, Björn Pálsson. Jóhannes Tómasson skráði.

Björn Pálsson var frumkvöðull í sjúkraflugi á Íslandi. Hann vann marga hetjudáðina og var kallaður „bjargvættur landsbyggðarinnar“ en hann var oft eina lífsvon sjúkra og slasaðra úti á landi. Hann fór í loftið þótt veðurútlitið væri allt annað en gott til flugs, svo ekki sé nú minnst á landingarstaðina sem sumir voru varla meira en „lófastærð“. Þetta er vægast sagt einstök lesning um einstakan mann og ekki seinna vænna að halda minningu hans á lofti, en Björn lést í flugslysi fyrir 50 árum og var þá ekki sjálfur við stýrið.

Heypokarnir komu sér vel

Að vetrarlagi var Björn Pálsson beðinn að sækja fullorðinn mann austur á Bakkafjörð. Á leiðinni þaðan var óskað eftir því að hann færi til Fáskrúðsfjarðar að sækja veika konu. Þegar þangað var komið var „vandinn að koma fyrir öðrum sjúklingi í þessari litlu vél,“ sagði Björn síðar. „Nú var komið með heypoka, hvern á fætur öðrum, og þeim hlaðið upp þangað til sjúklingarnir voru eiginlega komnir í axlarhæð á mér í vélinni, til þess að geta legið heldur frjálsum afturi. Og til Reykjavíkur komumst við.“

Tveir farþegar í flugtaki – þrír í landingu

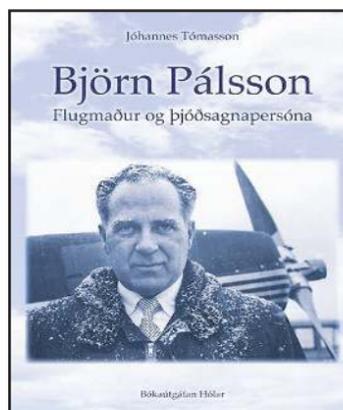
Mánudaginn 11. september 1961 fæddist stúlkubarn á Íslandi sem er ekki endilega í frásögur færandi nema fyrir það að móðirin var í flugvél á leið á fæðingardeildina í Reykjavík þegar stúlkan kom í heiminn. Stúlkunni lá sem sagt á. Birni Pálssyni hafði þennan dag borist ósk frá Þorgeiri Jónssyni,

lækni á Þingeyri, um að hann sækti þangað konu í barnsnaud og flytti til Reykjavíkur. Læknirinn taldi vandamál með fylgjuna og rétt að hún kæmist til sérfræðinga til að fæða. Hann álti þó ekki líklegt að konan fæddi barnið á leiðinni og ákvað að fara ekki með.

Kristín Gunnarsdóttir og Guðmundur Sören Magnússon bjuggu á Brekku í Dýrafirði og áttu þau fyrir átta börn. Uppkomin börn þeirra urðu ellefu en eitt fæddist andvana. „Læknirinn taldi einhverja fyrirstöðu svo hann vildi að ég yrði flutt suður,“ segir Kristín í samtali við skrásetjara. „Við bjuggum á bænum Brekku í Dýrafirði, ekki langt frá Þingeyri, og ég var flutt með vörubíl á sjúkrahúsi. Þar ákvað læknirinn

að ég skyldi flutt suður og Björn Pálsson kom á sjúkraflugvél sinni.“

Í frétt Morgunblaðsins 14. september segir að stærri flugvél Björns, og er átt við Twin Bonanza-flugvélin TF-VOR, hafi verið að koma úr ársskoðun og farið beint í sjúkraflugið eftir reynsluflug. „Ég snaraðist niður á völinn á Þingeyri um fimmleytið og var þá strax komið með konuna,“ er haft eftir Birni í fréttinni. Kristín segir að flugferðin hafi gengið vel en eftir þó nokkurt flug hafi þeim orðið ljóst að hún væri komin með fæðingarhríðir og Björn verið sannfærður um að barnið væri að fæðast. „Maðurinn minn tók á móti stúlkunni þarna í vélinni og það gekk þannig séð eðlilega fyrir sig. Við lentum svo í Reykjavík nokkru síðar. Maðurinn minn hafði

áður tekið á móti börnum okkar og var þetta í fjórða skiptið, við bjuggum afskekkt og ekki alltaf hægt að komast á spítala.“

Þegar stúlkan var fædd tilkynnti Björn flugturni í Reykjavík að farþegar væru nú einum fleiri um borð í vélinni og segir svo í frétt Morgunblaðsins: „Þeir svöruðu um hæl og sögðust óska viðkomandi til hamingju. Ég bað flugturninn um að hringja í fæðingardeildina og fá sjúkrabíl, lækni og ljósmóður út á völl. Síðan var gefið heldur betur benzín á leiðinni, og lent í Reykjavík rétt um klukkan sex. Á vellinum beið sjúkrabíll, lækni og ljósmóðir og eftir nokkrar mínútur voru móðir og dóttir komnar á fæðingardeildina og öllum heilsaðist vel,“ er haft eftir Birni. Í frétt í Vísi 13. september segir að læknir og hjúkrunarkona hafi verið á flugvellinum þegar Björn lenti. Hafi þau þegar farið inn í flugvélin og veitt konunni fæðingarahjál. „Að lítilli stundu liðinni, var konan tekin í sjúkrakörfu út úr flugvélinni, en komið var með reifabarnið á undan.“

Þekkti svæðið á augabragði

Skúli Jón Sigurðarson, sem

starfaði lengi hjá Flugmálastjórn, sagði skrásetjara effirfarandi sögu um glöggskyggni Björns Pálssonar þegar þeir flugu eitt sinn til Vestfjarða.

„Mig minnir að það hafi verið sumarið 1970 að lítilli flugvél hlekkist í á lendingu á Arngerðareyri við Ísafjörð inn af Ísafjarðardjúpi. Engin slys eða meiðsli urðu á mönnum en Flugmálastjórn sendi mig vestur til þess að skoða málið nánar. Það var úr að Björn Pálsson flygi með mig og við vorum aðeins tveir og fórum á Twin Bonanza-flugvél hans, TF-VOR.“

Veður var bjart og fallet. Í Reykjavík var léttskýjað, yfir Vesturlandi var létt skýjabreiða yfir norðanverðum Mýrunum, yfir Dölunum og inn á Holtavörðuhéiðina en léttskýjað var á Vestfjörðum. Björn tók stefnuna beint í norður og falletur Borgarfjörðurinn brosti við sólinni. Síðan var flogið yfir samfellda skýjabreiðuna og Dalirnir huldust skýjum, hvergi sást til jarðar. Bjart var fram undan og Vestfjarðafjöllin, böðuð sól, voru handan hennar. Einhvers staðar yfir Dölunum var allt í einu smáglompa í skýjabreiðunni þar sem sást til jarðar. Þetta var greinilega fjallshlíð og nokkrir glitrandi lækir féllu niður hana. Þessi jarðsýn hvarf á augabragði, skýjabreiðan huldi aftur allt landið þarna.

Þá sagði Björn: „Þetta var sérstakt, þessir lækir koma ekki í fjallshlíðina þarna fyrr en eftir miklar rigningar!“

Þannig þekkti hann svæðið á augabragði.“

Fjöldi mynda prýðir bókina, sem er fánleg í bókabúðum og eins hjá útgefanda í netfanginu: holar@holabok.is

Björn Pálsson dælir eldsneyti á flugvél.

NÝTUM ORKUNA TIL AÐ FLOKKA

Umbúðagámar fyrir pappa- og plastumbúðir
hjá Orkunni 22. - 29. desember.

- Gylfaflöt, Reykjavík
- Kleppsvegi, Reykjavík
- Austurströnd, Seltjarnarnesi
- Reykjavíkurvegi, Hafnarfirði
- Skagabraut, Akranesi

Forystufé

- snjöll dýr sem dulúð hvílir yfir

Í bókinni Forystufé og fólkið í landinu eftir þá Guðjón Ragnar Jónasson og Daníel Hansen forstöðumann Fræðaseturs um forystufé er fjallað um þessi mögnuðu dýr sem eru sérlega úrræðagóð og búa oft yfir einstöku gáfnafari. Einnig eru sagðar sögur af merkilegum forystukindum, atferli þeirra og afrekum.

Höfundarnir heimsóttu m.a. Gróustaði í Gilsfirði en þar á bæ er mikil áhersla lögð á að rækta forystufé. Meðan þeir drukku kaffi fengu þeir að heyra nokkrar sögur.

Artemis og Afróðíta

Ein sagan var af hinni svartfleckóttu Artemis og vinkonu hennar Afróðítu sem var mórauð. Þær voru fæddar árið 2005 og voru samrýmdar. Það gerðist vorið 2008, þegar þær voru þriggja vetra, að Artemis bar en Afróðíta ekki og fór út á tún lamblaus og kom sér út af

túninu enda kominn í hana hugur, hún vildi til fjalla. Samt var eitthvað sem hindraði fjallaför hennar og hún hélt sig því um tíma í námunda við túngirðinguna. Strax eftir að Artemis var sett út með lömbin sín stakk hún sér í gegnum þrjár girðingar og sameinuðust vinkonurnar fyrir utan tún og héldu saman til fjalla. Heimilisfólkið hafði hent gaman að því að sennilega væri Afróðíta að bíða eftir Artemis. Þetta hugboð reyndist rétt og ekki laust við að eitthvert guðdómlegt afl byggi í þessum kindum sem nefndar voru eftir grískum gyðjum, dætrum sjálfs Seifs.

Sparikindur

Þegar fram liðu stundir urðu þær stóllur algjörar gyðjur í fjárhópnum og voru í miklu uppáhaldi. Á Gróustöðum eru örfáar kindur sem fá að lifa fram yfir tíu vetra aldurinn og verða sparikindur sem ekki eru látnar

Guðlaug Guðmunda Ingibjörg ásamt Rúsinu sem var heimangangur á bænum.

bera og fá því áhyggjulaust ævikvöld. Í þeim hópi voru þær Artemis og Afróðíta. Báðar áttu þær samt slysalamb, þá komnar á þrettánda vetur, þannig að áhyggjuleysi ellinnar hentaði þeim kannski ekki alls kostar.

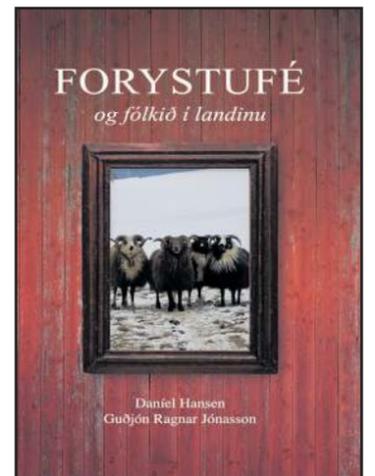
Afróðíta bar í september og Artemis eignaðist í mars mjallahvíta gimbur, sem var forystubendingur. Við eftirlátum nú Gullu pennann en hún segir mjög skemmtilega frá forystufénu á Gróustöðum. Hér á eftir fylgir lifandi frásögn hennar af afdrifum lambsins hennar Artemisar, sem drapst stuttu eftir að hún bar í mars en lambið varð heimangangur og það um miðjan vetur:

„Við sátum uppi með litla, kollótta, mjallahvíta gimbur sem ég var staðráðin í að halda lifandi. Eg tók að mér að gefa henni pela á um þriggja tíma fresti bókstaflega allan sólarhringinn, hafði hana inni í hundabúri á nóttunni svo það væri minna vesen að vakna og gefa henni, og flutti svo út í fjárhús á morgnana. Úr varð Artemis Rúsinurass, eða Rúsinu eins og hún kallast daglega, sem er skritnasti forystubastardur sem við höfum átt. Hún var orðin alltof gömul til að venja undir þegar sauðburður byrjaði, svo hún ólst meira upp með okkur og hundunum í maí. Veturinn eftir þetta fór hún í göngutúra með mér eins og hundur. Hún lifir enn, er bráðgáfuð en hræðilega frek og stekkur yfir grindur. Afróðíta lifði þó a.m.k. annan vetur og það var sárt að fylgjast með henni án þess að hafa Artemis með sér. Hún og Skessa, sem var þá næstelsta forystuærin á bænum á eftir Afróðítu, urðu í framhaldinu ágætis vinkonur, en alls ekki jafn nánar.“

Heygðar með viðhöfn

Eins og sjá má hér að framan eru forystukindurnar hluti af stórfjölskyldunni á Gróustöðum. Gaman er frá því að segja að tvær forystukindur frá Gróustöðum hafa fengið virðulega greiftrun. Bergsveinn heygði tvær þeirra, en önnur þeirra var fyrnefnd Prinsessa sem var síðasta kindin sem fengin var forðum frá Halldóri í Gilsfjarðarmúla. Hún var heygð með viðhöfn í túngarðinum við Gilsfjarðarmúla, þaðan sér hún vel heim. Önnur forystukind var heygð með viðhöfn í fjörinni á nágrannajörðinni Gilsfjarðarbrekku, það var hún Skessa sem var oft kölluð Drekin í daglegu tali. Hún var stór og mikil eins og margar forystukindanna frá Gróustöðum. Hún stóð stundum með framfætuna á grindinni í

fjárhúsunum og teygði sig til að sjá betur yfir eða til að fá athygli. Hún hélt jafnan til í fjörinni á Gilsfjarðarbrekku, en sú jörð er í eigu Bergsveins og fjölskyldu. Yfir haug Skessu setti hann stóreflis stein úr fjörinni sem nú er auðvitað kallaður Skessusteinn. Fornleifafræðingar framtíðarinnar munu eflaust álykta sem svo að hér hafi búið skessa á vorum tímum.

Með hundrað kinda hóp

Þrátt fyrir að sögurnar af forystufénu á Gróustöðum hafi yfir sér þann blæ að forystukindurnar séu fyrst og síðast skemmtilegar og hálfgerð geludýr, þá koma þær í góðar þarfir þegar reka þarf fé, þær fara vel á undan og leiða jafnan hópinn í örugga höfn. Bergsveinn sagði okkur sögu frá vonda veðrinu sem gekk yfir landið þann 11. september 2012 og hefur oft verið kennt við Peistareyki. Morguninn eftir að illviðrið gekk yfir var Bergsveinn á leið til vinnu sinnar og þegar hann keyrir upp á veg mætir hann hundrað kindum í hóp á leiðinni heim.

Hann skynjaði sterkt að forystukindin sem fór fyrir horfði hvasst á hann og Bergsveinn upplifði sterkt í augnaráðinu að hún væri að ásaka hann fyrir að hafa ekki skilið hliðið inn á tún eftir opið áður en veðrið skall á. Ekki tapaðist fé frá þeim á Gróustöðum í þessum mikla hveli, en forystukindurnar leiddu hluta hópsins heim og í öruggt skjól, tryggar og trúar sínum eðliseiginleikum.

Artemis og Afróðíta.

Grænir
skátar

Endurvinnslumóttakan er opin alla daga hjá skátunum í Hraunbæ

Móttaka Endurvinnslunnar er opin alla daga vikunnar.

Við tökum vel á móti þér.

Grænir skátar styðja við ungmennastarf í samfélaginu.

Munið eftir nýja endurvinnsluappinu

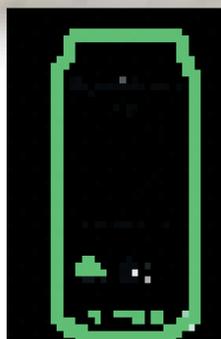
Greiddar eru 20 kr.
fyrir eininguna

Opnunartíminn okkar er:

Vikrir dagar kl. 9-18

Helgar kl. 12-16:30

Endurvinnslumóttakan Hraunbæ 123 . 110 Reykjavík

Lesum um FUGLA

Lestur barna hefur löngum verið Árna Árnasyni, kennara til margra ára og fuglaljósmyndara, mjög hugleikinn og hefur hann í gegnum tíðina samið og skrifað fjölmargar bækur sem flestar eiga það sameiginlegt að höfða ekki síst til þeirra barna sem af einhverjum ástæðum glíma við lestrarerfiðleika, en spilla síður en svo fyrir hinum fluglæsu, enda er efnið yfirleitt áhugavert.

Nýlega sendi Árni frá sér bókina Lesum um fugla. Þar kynnir hann til leiks í stuttu máli og með vönduðum ljósmyndum um 70 tegundir algengra fugla. Við forvitnuðumst aðeins um þessa bók og hvernig megi nýta hana í þágu barna og þess vegna fjölskyldna.

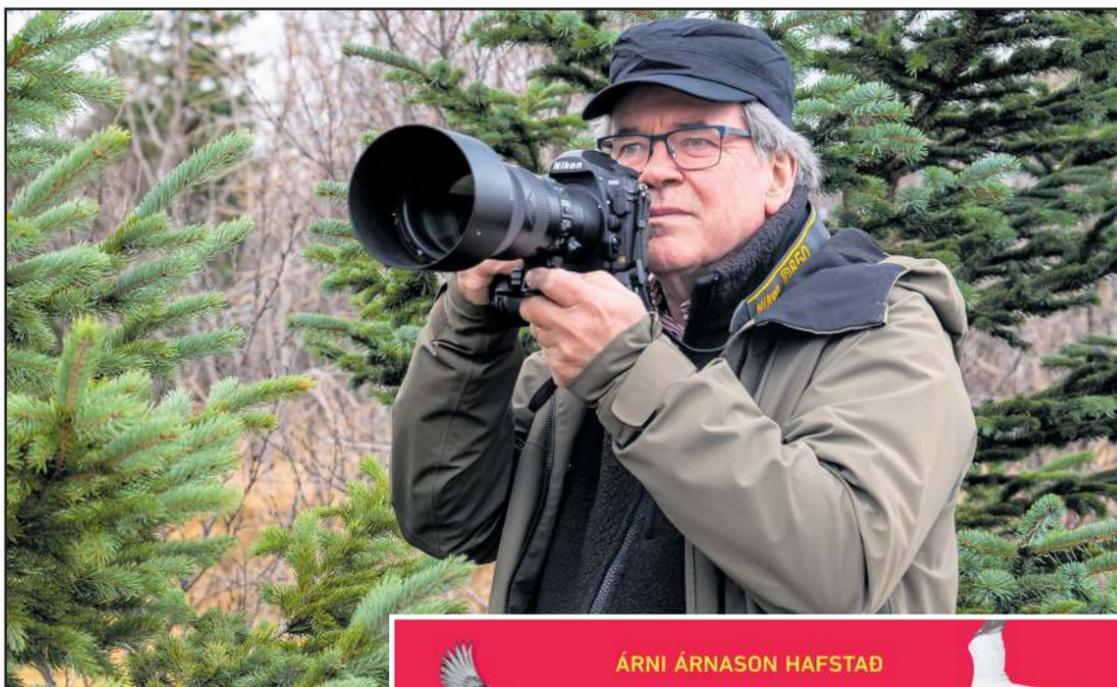
Hvað geturðu sagt okkur um þessa bók, Lesum um fugla?

„Jú, hún er hugsuð fyrir börn sem eru farin að lesa sér til gagns og

nýtist þeim og öllum öðrum sem hafa áhuga á að kynna algengum fuglum í íslenskrí náttúru. Bókin er þannig upp byggð að fuglunum er raðað í stafrófsröð, sem gerir það að verkum að það er þægilegt að leita í henni, svo er lýsandi mynd af hverjum fugli fyrir sig og tvö til þrjú lykilorð um hvern þeirra, sem er svo svarað í stuttum texta þar á eftir.“

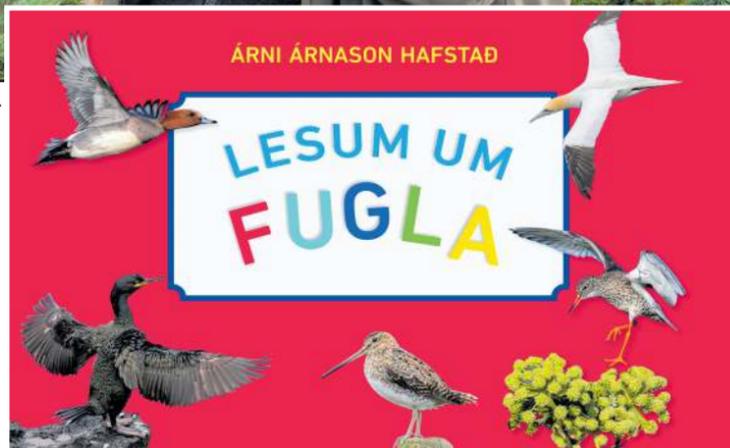
En hvernig geta foreldrar komið að bókinni og stutt við lestur barna sinna?

„Það geta þeir gert með ýmsu móti. Þeir geta auðvitað hjálpað þeim við að lesa textann og rætt um þau atriði sem þar eru nefnd, svo sem hvað það merki hjá álftrinni „að vera í sárum“, eða þá að hrafninn „sé alæta“. Svo er hægt að lesa í myndirnar og ræða um þær, en allt þetta – lestur, spjall um textann og myndirnar – hjálpar börnum að auka við orðaforða sinn og

Árni Árnason kennari og fuglaljósmyndari til margra ára.

lesskilning og bætir svo vitaskuld sjálfan lesturinn hjá viðkomandi barni. Ég hvet foreldra eindregið til að sitja með börnum sínum þegar þegar þessi bók er lesin, nú eða ef aðrar bækur eru hafðar um hönd, og sýna því áhuga sem þau eru að lesa og/eða skoða. Það er sannkölluð gæðastund og skilar sér svo sannarlega þegar að fram líða stundir.“

MÚRBÚÐIN

Gott verð fyrir alla, alltaf!

VISSIR ÞÚ?

**AÐ KEILA ER
LEIKIN AF
120.000.000
MANNS Í YFIR
90 LÖNDUM.**

**KÍKTU Í KEILU, PÍLU, KAREOKE,
PIZZU, DRYKK, BOLTA OG FJÖR.**

ÞÚ GETUR BÓKAD BRAUT Á
KEILUHOLLIN.IS OG Í SÍMA 5 11 53 00

Keiluhöllin
EIGLSHÖLL

Gjafakort Landsbankans

Með gjafakortinu er ekkert mál að velja réttu jólagjöfina. Þú ákveður upphæðina og sá sem þiggur velur gjöfina. Þú færð gjafakort í næsta útibúi eða á landsbankinn.is.

Forsetahjónin kynntu sér verkefnið „Betri borgarar“ hjá Fylki

„Það var okkur í Fylki sönn ánægja og heiður að taka á móti forsetahjónunum en Guðni er auðvitað þekktur fyrir áhuga sinn á íþróttum,“ segir Björn Gíslason formaður Fylkis og borgarfulltrúi Sjálfstæðisflokksins í samtali við Árbæjarblaðið.

Guðni Th. Jóhannesson, forseti Íslands, og Eliza Jean Reid, forsetafrú, heimsóttu Íþróttafélagið Fylki á dögum í þeirri viðleitni að kynna sér sérstaklega lýðheilsuverkefnið „Betri borgarar“ – en heimsókn forsetahjónanna var partur af dagskrá þeirra í opinberri heimsókn þeirra til Reykjavíkur.

Verkefnið, sem snýst um leikfimi fyrir eldra fólk, 65 ára og eldri, undir leiðsögn þjálfara, hefur slegið í gegn og nær nú langt út fyrir raðir Árbæinga að sögn Björns.

Námskeiðið sækja 150 eldri borgarar tvisvar í viku

Björn segir verkefnið hafa sprengt utan af sér og nefnir að eldra fólk, sem búsett sé í öðrum borgarhlutum, sé farið að sækja námskeiðið.

„Frá því að Fylkir, starfsfólk þess og fimleikadeild félagsins sem á raunar allan heiðurinn að vexti og viðgangi Betri borgara, hóf að bjóða upp á námskeiðið hefur það vaxið mjög ört. Í dag sækja námskeiðið um 150 manns tvisvar í viku,“ segir Björn.

Markmiðið m.a. að rjúfa félagslega einangrun

Þá segir Björn yfirmarkmið Betri borgara tvíþætt: „Annars vegar að gera eldra fólk kleift, með styrktaræfingum, að búa lengur heima hjá sér en ella og hins vegar að rjúfa félagslega einangrun þessa hóps, sem oft vill verða þegar fólk lýkur starfsferli sínum,“ útskýrir Björn.

Tónlist frá áratugunum 1960 til 80

Björn segir að fólk sem sækir námskeiðið hafi bæði gagn og gaman af. „Í tímum er spiluð tónlist frá áratugunum 1960 til 80. Þá er unnið með svokallaða stöðvaþjálfun sem byggð er upp á styrktar- og jafnvægisæfingum, auk þess sem unnið er með minnisæfingar,“ segir Björn og bætir við að eftir hverja æfingu sé boðið til kaffisamsætis með það að markmiði að efla félagsleg tengsl eldra fólks.

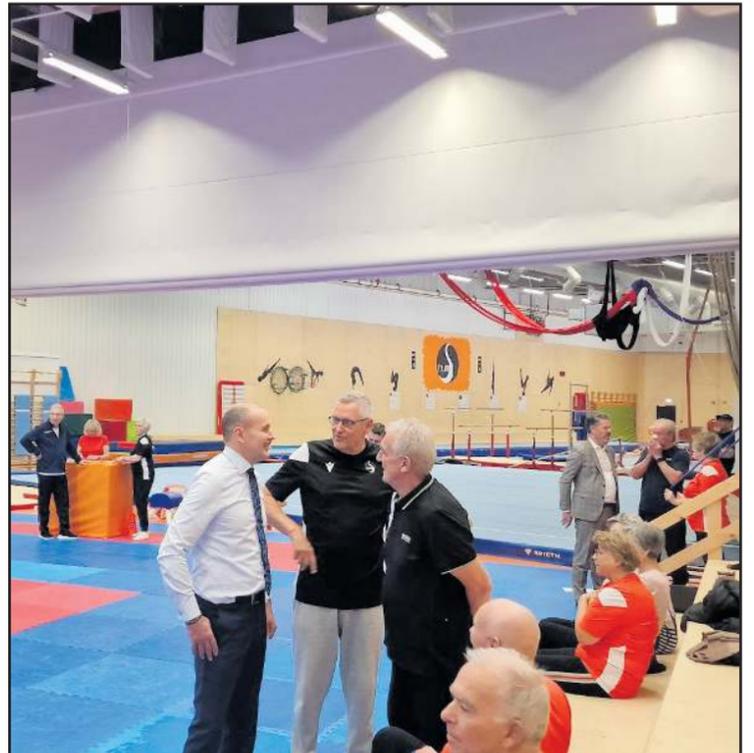
„Ég hvet áhugasama betri borgara til að setja sig í samband við Fylki hafi þeir áhuga á að taka þátt með okkur, en mér skilst að enn sé hægt að bæta nokkrum í hópinn,“ sagði Björn að lokum.

Margir Árbæingar tóku á móti forsetahjónunum og allir virtust vera ánægðir með heimsóknina. Hér má sjá forsetahjónin, Hörð Guðjónsson framkvæmdastjóra Fylkis lengst til vinstri, Dag B. Eggertsson borgarstjóra að baki forsetanum og borgarstjórafrúna.

Forsetinn tók vel á því enda áhugamaður mikill um íþróttir hvers konar.

Forsetinn sýndi lýðheilsuverkefninu „Betri borgarar“ hjá Fylki mikinn áhuga.

Hér er Guðni forseti með Birni Gíslasyni formanni Fylkis, Herði framkvæmdastjóra, Degi borgarstjóra og fyrir miðri mynd eru systurnar Guðrún Ósk og Guðný Jakobsdætur sem unnið hafa frábært starf hjá Fylki.

Allir fá þá eitthvað fallegt

Arionbanki.is/gjafakort

Gjafakort
Arion

Árbæjarblaðið

5. tbl. 10. árg. 2012 maí

Fréttablað íbúa í Árbæ og Norðlingaholti

Árbæjarblaðið er lesið
á hverju heimili

Mest lesni fjölmiðillinn
í Árbæjarhverfinu?

Auglýsingar í Árbæjar-
blaðinu skila árangri

698-2844

Palli í Hlíð

-stíklur úr lífshlaupi ævintýramanns

Fyrir nokkrum árum síðan datt þeim félögum á Eskifirði, Sævari Guðjónssyni og Þórhalli Þorvaldssyni, í hug að færa í letur brot af ævi sveitunga síns og vinar, Páls Leifssonar, eða bara Palla í Hlíð eins og hann er oftast kallaður þar eystra. Hann hefur marga fjöruna sopið, hefur stundað veiðimennsku af ýmsum toga megnið af ævi sinni, fyrir nú utan að sinna ýmsum rannsóknarstörfum fyrir náttúrustofnanir hérlendis, og ævintýrin sem hann hefur lent í eru óteljandi.

Hreindýraveiðar

Í gegnum tíðina hefur Palli farið óteljandi ferðir til fjalla að leita hreindýra og hann hefur fellt þau í hundradatali. Fyrsta dýrið felldi hann á Eskifjarðarheiði, líklega 1971, en það var flækt í rafmagnsvír og var illa á sig komið. Kannski mætti flokka það undir náðarskot. Hann var þá með Hornet-riffl í farteskinu, en slík tól þóttu mikil verkfæri.

„Eitt sinn var ég í fjallinu með Guðjóni Gísla,“ segir Pall og rifjar upp þegar hreindýr snerist á móti honum, sem ekki er algengt. „Við voru búnir að þvælast inn á Eskifjarðarheiði og um allt. Þá rákumst við á hreindýr innst í Þverárdalnum. Við læðumst að þeim og þau fara eitthvað að stjálka og ókyrrast. Við ákveðum að geras samskot á þau, felldum strax hvor sitt dýrið og ég miða á það þriðja og læt vaða. Það dettur, en stendur svo upp aftur. Þetta var stór tarfur. Ég hleyp á eftir honum upp brekkuna, en dett þar á hvínandi hausinn og kíkirinn á rifflinum sem ég var með, alveg forlata verkfæri, gjöreyðilagðist. Ég stóð upp og hélt áfram á eftir tarfinum. Þá var hann lagstur. Ég miðaði á hálsinn á honum og skaut, en hittu ekki og kúlan flaug eitthvað út í loftið. Ég reyndi nú að komast nær dýrinu og koma skoti á það. Þá sneri tarfurinn sér skyndilega á móti mér. Ég kastaði rifflinum frá mér og hljóp á móti honum, greip í hornið og skutlaði honum til hlíðar. Hann rúllaði niður brekkuna, en ég hékk í honum. Fyrir rest þá náði ég að keyra hann aftur og þar sem lappirnir voru upp á móti brekkunni tókst tarfinum ekki að spyrna sér á fætur. Ég hafði náð góðu taki á annarri afturlöppinni á honum. Byssan var nú fjarri, en ég var með hnif á mér. Náði þó ekki til hans. Ég hefði þurft að sleppa dýrinu til að geta náð til kutans og það gekk ekki. Þá datt mér í hug að losa beltíð frá buxunum og að því búnu batt ég afturfótinn, sem ég hélt í, við annan framfótinn. Svo þrýsti ég hausnum á dýrinu niður, seildist síðan eftir hnífnum og mænustakk tarfinn ofan við banakringluna. Þar með var „björninn unnin“. Guðjón kom þarna að í lokahnykknum og skyldi ekkert í því af hverju ég hefði ekki skotið dýrið. Hélt jafnvel að ég væri að spara skotin, en svo var ekki!“

„Kjarngott“ nesti

Hreindýraveiðimenn og aðrir þeir sem fara á fjöll og firmindi vita að það er nauðsynlegt að hafa með sér kjarngott nesti, því áreynslan er mikil og menn fljóttir að örmagnast þegar gengið er á orkubirgðir líkamans, án þess að fyllt sér á þær að sama skapi.

Stundum er kappið og flýtirinn þó slíkur að menn viljandi sneyða hjá þessum „smáatriðum“, en fá svo á baukinn fyrir það. Þannig var það eitt sinn hjá Palla. Hann var að klára næturvakt í bræðslunni og fór fljótlega upp úr því með öðrum Eskifirðingi, Karli Sigfúsi Lauritzsyni, þáverandi skattstjóra á Austurlandi, út í Sandvík, en Kalli hafði fengið úthlutað hreindýri og fékk Palla með sér þangað.

Þarna hitti Sævar Guðjónsson á Mjóeyri þá féлага og fannst honum Palli heldur máttlítill að sjá. Það var líka reyndin. Hann var aðframkominn, bæði af þreytu eftir næturvaktina í bræðslunni og eins af næringarskortu, en í flýtinum um morguninn hafði hann ekkert mátt vera að því að taka til handa sér gott nesti, heldur lét hann það nægja að koma við í sjoppunni og grípa með sér ... kók og Snickers! Ágætt, hvort í sínu lagi og saman, en hentaði bara ekki þarna, enda geta túrarnir í Sandvík orðið langir og því orkufrekir.

Fyrstu kynni Skarphéðins af Palla
Skarphéðinn G. Þórisson náttúrufræðingur, sem lést í sviplegu flugslysi nú í sumar, var góður vinur Palla. Hér segir af fyrstru kynnum þeirra:

„Ég hitti Palla fyrst vorið 1978,“ segir Skarphéðinn G. Þórisson. „Þá fórum við líffræðinemar við Háskóla Íslands út í Flatey til að merkja skarfa. Þar sem ég fer þarna um fjöruna sé ég gríðarlega stórt selhræ liggja í henni. Svo skríður maður á stígvélum út úr því. Hann var þá að athuga hvort að urtan hefði verið með fóstur. Þetta hræ var ekki alveg nýtt og eru þau þó ekki geðsleg ný, hvað þá gömul, en þarna var kominn Páll Leifsson. Hann hefur aldrei vílað fyrir sér að vera í svona óþrifaverkum.“

Ég var algjörlega grænn og reynslulaus og þekkti lítið til Austurlands þegar ég fór að vinna með Palla, vorið 1979, við rannsóknir á hreindýrum og mér hefði orðið lítið ágengt án hans. Hann tók mig eiginlega að sér og ég hef oft talað um hann sem föstra minn.

Þetta var annars hið versta vor og á leið okkar um Jökuldalinn sá ég að eitthvað yrði að gera til að geta keyrt upp hann. Það var himinhár snjósafl fyrir framan okkur, svo ég sótti skóflu og bað Palla um að fara út að moka. Hann leit á mig manndrápsaugum og svaraði: „Þú getur sko gert það sjálfur. Það er tveggja daga vinna fyrir jarðýtu að komast í gegnum þetta!“

Palli fær þá umsögn hjá öllum að hann sé mjög þægilegur maður og búi yfir miklu jafnaðargeði. Þetta kemur heim og saman við það sem Skarphéðinn segir af honum, en svo flýtur með ein saga sem sýnir að söguhetja vor geti reiddst, þótt mikið þurfi reyndar til þess. Skarphéðinn heldur áfram:

„Palli hefur bara einu sinni reiddst við mig. Þá setti hann snjósléða í krapapytt og var að svala þar. Ég reif upp myndavélina og festi þetta á filmu, en á meðan ég var að því hreytti hann í mig: „Etlarðu að horfa á mig drukna hérna, mannandskoti!?“

Palli og Skarphéðinn G. Þórisson í einni af mörgum ferðum þeirra á hálendinu.

Palli var foringinn í ferðum okkar. Ég hlýddi honum bara og það reyndist mér bæði vel og lærdómsríkt.“

Undarlegt hátterni „sels“

Palli dvaldi oft í Djúpadal hjá systur sinni og mági, en sonur þeirra er Leifur Samúelsson sem tekur nú við:

„Það var einhverju sinni að vorlagi að pabbi minn, Samúel, var á ferðinni hérna úti við Þórisshólma,“ segir Leifur í Djúpadal, frændi Palla. „Kom hann þá auga á sel þar í fjörunni og ákvað að fara heim, sækja þar byssuna og athuga hvort að hann næði honum ekki. Palli var ekki með pabba, en var þó á svæðinu, því bíllinn hans var þarna einhvers staðar skammt undan.“

Pabba seinkaði eitthvað, hann þurfti að aðstoða rollu á leiðinni, en þegar hann kemur aftur út í hólma, með byssuna, sér hann í hausinn á selunum. Færið er þó fulllangt. Hins vegar sér hann glöggt að selurinn hegðar sér undarlega og fer aldrei í kaf. Þess utan er hausinn á honum loðinn. Þetta verður til þess að pabbi fer að veita selnum meiri athygli og sér þá að hann er ekki einsamall á ferð. Ennfremur tekur hann eftir fatahrúgu við fætur sínar.

Á þessu var sú skýring, að á meðan pabbi sótti byssuna hafði Palla borið þarna að, skotið selinn og var nú með hann í fanginu á leiðinni upp á þurrt land. Og það sem meira var: Palli vildi alls ekki bleyta fötin sín og hafði farið úr hverri spjör áður en hann synti eftir bráð sinni.

Það er eins og Palla verði aldrei kalt og þarna lét hann sig ekki muna um það að skella sér til sunds í 0° heitum sjó.“

Með buxurnar á hælunum og byssuna í höndunum

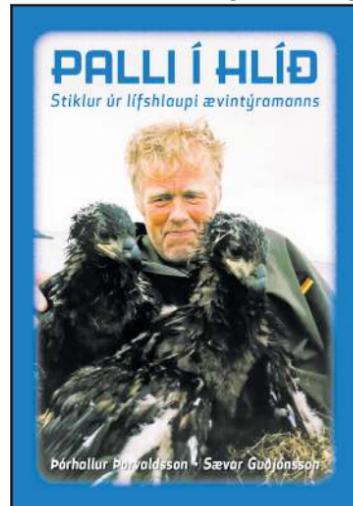
Ólafur Eggertsson í Manheimum á Skarðströnd þekkir vel til Palla og veit um ástríðu hans fyrir veiðunum eins og þessi stutta saga vitnar um: „Við vorum á bátnum úti við Rúfseyjarnar, á milli Miðeyjar og Suðureyjar sem báðar tilheyra Rúfseyjaklasanum, að fá okkur kaffi og meðði,“ segir Ólafur. „Allt í einu heyrst í Palla: „Ég held að ég verði að fara upp á land að leysa buxur. Komdu mér í land á litla bátnum.“ Ég fer ofan í gúmmibátinn og geri mig kláran. „Ég held að ég taki með mér byssuna,“ bætir Palli þá við. Við

leggjum upp að Miðey, hann stígur þar á land og hreiðrar um sig í miðri eyggi. Ég sé út undan mér að hann er kominn á hækjur sér og athöfnin greinilega hafin. Þá flýgur svartbakur þarna yfir. Ég öskra á Palla og segi honum af því. Hann lítur upp, treygir sig í haglabyssuna, skýtur fuglinn og heldur svo áfram skák sinni við páfann eins og

komu þangað tveir háttsettir og finir karlar úr Reykjavík og föluðust eftir því að fá að skjóta gæsir í landi þeirra. Það var auðsótt mál, en ekkert varð mönnum ágengt og voru þeir býsna daprir í bragði þegar þeir komu til baka eftir margra tíma plamp og óteljandi skot sem misstu marks. Og þegar þeir sátu og þáðu veitingar að Skarði að þessu loknu segir Kiddi við Palla: „Littu nú aðeins hérna út fyrir og athugaðu hvort þú getir ekki bjargað deginum fyrir mennina.“ Palli fór út með það sama og klukkutíma síðar kom hann aftur, skellti tveimur gæsnum á eldhúsbordið fyrir framan þá og sagði: „Búinn að bjarga þessu.“

„Ávöxtunin“

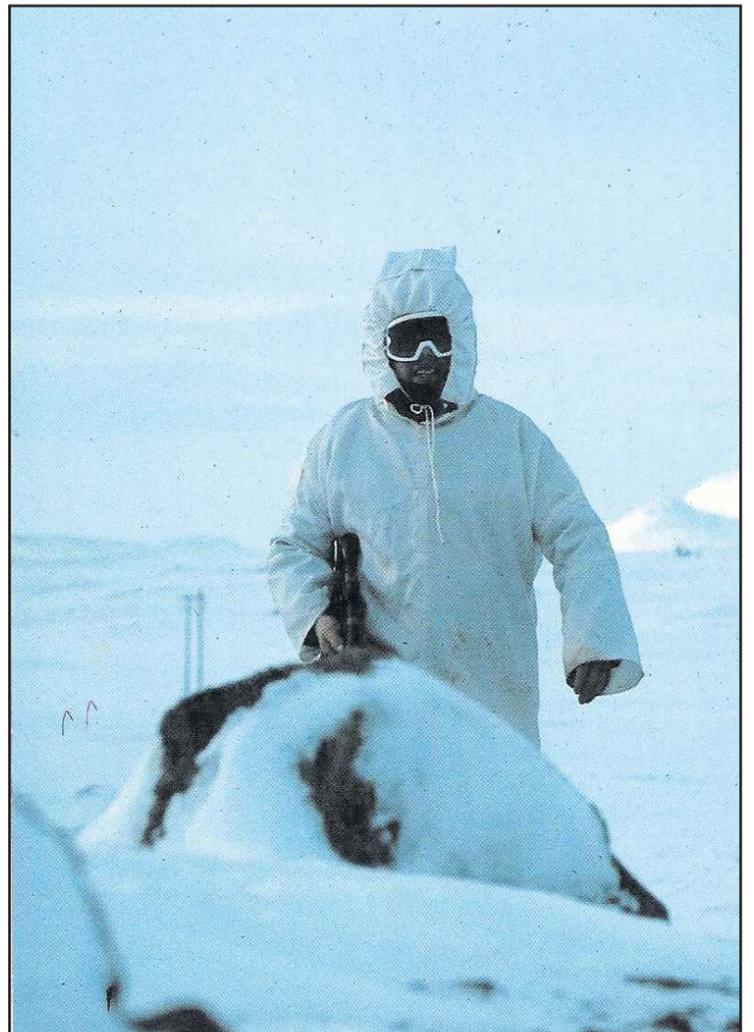
Palli vann eitt sinn í viku fyrir ónefndan bónda á Skarðströndinni og fékk að launum 10.000- krónur. Bóndinn var reyndar ekki með peningana handbæra svo hann hringir í Búnaðarbankann í Búðardal, stofnar þar bankareikning í nafni Palla og lætur millifæra upphæðina inn á reikninginn. Þar liggur hún óhreyfð í 30 ár, en þá á Palli leið um Búðardal og ákveður að skreppa í bankann, sem þá hét orðið Kaupþing, og taka hana út. Og hvað skyldi hann hafa fengið mikið eftir að hafa geymt peningana öll þessi ár inn á traustum bankareikningi? Jú, 9.600-krónur, 400 krónum minna en nam innlegginn!

ekkkert hafi í skorist.“

Bjargvætturinn

Palli gisti oft hjá Kristni Jónssyni á Skarði og Þórunni Hilmardóttur, konu hans, á ferðum sínum um Dalina. Eitt haustið, þegar hann dvaldi hjá þeim,

Palli í Hlíð á hreindýraveiðum í felulitagallanum sem hann saumaði sjálfur.

VISSIR ÞÚ?

AÐ JEFFREY „THE DUDE“ LEBOWSKI ÞOLDI EKKI EAGLES.

KÍKTU Í KEILU, PÍLU, KAREOKE,
PIZZU, DRYKK, BOLTA OG FJÖR.

ÞÚ GETUR BÓKAÐ BRAUT Á KEILUHOLLIN.IS OG Í SÍMA 5 11 53 00

Keiluhöllin
EGILSHÖLL

HÓP

EFF

STARFSMANNA DJAMM

KEILA, MATUR, DRYKKUR OG ALLTAF GOTT VEÐUR
**HÓPEFLIÐ HEFST OG ENDAR Á EINUM
OG SAMA STAÐNUM**

Hvar er betra að þjappa
hópnum saman en í góðu veðri
innandyrja hjá okkur þar sem
allt er á einum stað.

HAPPY HOUR á barnum og
RÚTA Í BÆINN alla föstudaga
og laugardaga.

OPNUM FYRR Á FÖSTUDÖGUM

FÁÐU TILBOÐ FRÁ OKKUR FYRIR ÞINN HÓP Á
KEILUHOLLIN@KEILUHOLLIN.IS

KÉILA PÍLUKAST KARAOKE

GAESANIR / STEGGJANIR AFMÆLI

s. 5 11 53 00

Keiluhöllin
EGILSHÖLL

keiluhollin.is

Félagsstarf fullorðinna

Félagsstarfið í Hraunbæ 105
og Árvinir

Óska öllum gleðilegra
jóna og farsældar
á nýju ári.

Verið hjartanlega velkomin

Opið virka daga frá 8:30 - 16:00

Heitt kaffi á könnunni

Félagsmiðstöðin

Hraunbæ 105

Sími 411-2730

Gamla myndin

Árbæjarblaðið

Lið Fylkis árið 2014

Liðsmynd af meistaraflokki Fylkis frá árinu 2014 með hina glæsilegu stúku í bakgrunni sem á þeim tíma var nýreist. Þó að liðin séu nú ár frá þessari mynd eru fjórir leikmenn á myndinni sem spiluðu stórt hlutverk í Fylkisliðinu í ár. Fyrir þá sem fylgjast vel með okkar mönnum ætti að vera auðvelt að spotta þessa fjóra leikmenn. KGG

VISSIR ÞÚ?

AÐ KEILAN Á
UPPRUNA SINN
3200 FYRIR KRIST.

ÞÚ GETUR BÓKAÐ BRAUT Á
KEILUHOLLIN.IS OG Í SÍMA 5 11 53 00

Keiluhöllin
EGILSHÖLL

MÚRBÚÐIN

Gott verð fyrir alla, alltaf!

Útfararstofa Íslands

Reykjavík • Kópavogi • Garðabæ • Hafnarfirði

Sólarhringsvakt: ☎ 581 3300

Komum til aðstandenda og ræðum skipulag sé þess óskað

✉ utforin@utforin.is 🌐 www.utforin.is

Sveinir Einarsson
Útfarastjóri
S: 896 8242

Jón G. Bjarnason
Útfarastjóri
S: 793 4455

Jóhanna
Eiríksdóttir
Umjónu stjóra

Guðerúnfríð Ó. Jóhannsdóttir
Fránkvæmdastjóri
Umjónu stjóra
S: 862 0537

ALÚD • VIRÐING • TRAUST • REYNSLA

HERRAKVÖLD FYLKIS

FÖSTUDAGINN
Borðapantanir á fylkir@fylkir.is

FYLKIR

MÁLVERKAUPPBOD
HAPPDRETTI
Veislustjóri
GÍSLI EINARS

RÆÐUMÆÐUR KVÖLDSINS
SKEMMTIKRAFTAR

Miðasala
tix

#viðerumÁrbær

Matseðill

ÞORRAMATUR & LAMB

TAKIÐ DAGINN FRÁ!

FYLKIR

www.fylkir.is

Fréttamolar frá kirkjustarfinu

Aðventa og jólin í Árbæjarkirkju 2023

Fyrsti sunnudagur í aðventu 3. desember

Sunnudagaskóli kl. 11.00

Hátíðarguðspjónusta kl. 14.00

Annar Sunnudagur í aðventu sunnudaginn

10. desember kl. 11.00

Jóla fjölskylduguðspjónusta kl. 11.00.

Aðventukvöld - dagskrá í tali og tónum

kl. 19.30 - 20.30

Þriðji sunnudagur í aðventu sunnudaginn

17. desember kl. 11.00

Jólasöngvar fjölskyldunna

24. desember - Aðfangadagur

Aftansöngur kl. 18.00

Miðnæturmessa kl. 23.00

25. Desember - Jóladaur

kl. 14.00 Hátíðarguðspjónusta

31. desember - Gamlársdagur

kl. 17.00 Hátíðarguðspjónusta

1. janúar - Nýársdagur

Guðspjónusta kl. 14.00

Skoðið nánar á heimasíðu kirkjunnar www.arbajarkirkja.is

Jólin ástarjåtning guðs

- aðventu- og jólahugleiðing eftir sr. Þór Hauksson

sóknarprest í Árbæjarsókn

„Ímyndunaraflíð fer oft með okkur á staði sem hafa aldrei verið til - en án þess uppgvötum við aldrei neitt.“

Ég hnaut um þessa setningu nýverið í einni af skáldsögum rithöfundarins Jóns Kalmanns. Ég hnaut um þessa setningu en varð ekki meint af, stóð upp og leit á hana, dvaldi við hana um stund og spurði sjálfan mig: Hvað er þessi setning að segja mér?

EKKI skal ég segja hvað fór um huga rithöfundarins en setningin vakti hugrenningartengsl við eitthvað til að byrja með en ég vissi ekki hvað það var og veit í rauninni ekki alveg enn. Ég hélt för minni áfram en setningin fylgdi mér eins og sauðtryggur hundur sem átti sér ekki samastað og var að leita sér að „heimili“ til að dvelja og elska skilyrðislaust.

Blessunarlega höfum við öll ímyndunarafl að einhverju marki, mismikið að vísu. Börn hafa yfileitt sterkt ímyndunarafl enda ekki enn komið sér upp girðingum okkar fullorðna fólksins og lokuðum hlíðum sem hindra för með merkingu eins og „Einkavegur - Óviðkomandi bannaður aðgangur“.

Það stoppar ekki börnin, læs eða ólæs. Segir mér hugur að harla er sú eða sá fátækur sem leyfir sér ekki á stundum að renna sér á öldutoppum ímyndunar og rauveruleika svona hversdags.

Óskaplega væri tilveran fátæk ef engin sagan væri til á prenti eða hljóðbók sem veltist um eigin huga eins og viðkvæmur þvottur í

þvottavél - Made in Taiwan.

Á þessum árstíma á adventunni og um jólin erum við sem aldrei fyrir tilbúin að taka upp úr kössum minningar sem allra jafnan fá að dýsa í geymslum hugans. Tökum þær upp og handleikum og heilsum eins og gömlum vini. Sæja að okkur minningar sem minnir okkur á staði sem kannski aldrei hafa verið til. Lesum og rifjum upp fæðingarfrásögu Jesú Krists sem á sinn stað og sína stund. Leyfum okk-ur að orna okkur við opin eld hirðanna á Betlehemsvöllum sem nokkru áður hlýddu á herskara engla boða þeim af öllum mönnum að frelsari heimsins væri fæddur og að hvert og eitt okkar erum elskuð skilyrðislaust. Jólin er u nefnilega ástarjåtning Guðs til okkar mannanna.

„Lygasaga!“ með upphrópunarmerki má sjá á samfélagsmiðlum. Orðræða eins og að tímasetningin passar ekki hvað varðar árstíðina, heyrst líka sagt. Hverju máli skiptir það? Hver hefur ekki haldið upp á afmæli sitt á öðrum degi en á sjálfum afmælisdegi sín-um? Gleðin og samveran með sínu fólki er ekkert minni, þótt tímasetningu skeiki um vikur og eða til þess að gera mánuði.

Fjárhirðarnir á Betlehemsvöllum unum heyrðu eitthvað nýtt - eitthvað sem ekki var og er enn í dag hægt að koma orði að sem gæti leitt til skilnings á þeirri hátíð sem framundan er - jólahátíðinni, fæðingarhátíð Jesú Krists sem fyrir margt löngu var tekin í gíslingu

markaðsafla og verður ekki héðan af sleppt gegn lausnargjaldi svo dýru verði er það selt.

Hvernig er hægt að keppa við Svartan föstudag og aðrar innfluttar markaðsbeitur?

Dyggði ekki til þótt stórnvöld setti á nýjan skattstofn segjum til næstu þriggja ára til að safna fyrir varnargarði umhverfis jólahátíðina vegna yfirgengilegs ágangs þess sem eyrir engu og flæðir yfir allt sem fyrir er.

Fæðingarfrásagan er ástarjåtning Guðs til okkar, sagði ég hér fyrir í þessari hugleiðingu minni. Mynd kyrrstöðu sem vissulega getur valdið ólgu í huga einhvers eða einhverra og því ætti hún ekki að gera það eða eins og félagarnir í hljómsveitinni Hipsumhafs spyrja og reyndar svara í einu laga sinna: „Hvað rímar við Ást? Þjást.“

Sagan af fæðingu frelsarans hittir okkur fyrir þar sem ímyndunaraflíð fer með hvert og eitt okkar, hvort heldur við finnum okkur á Betlehemsvöllum eða Kringlum þessa heims. Einföld myndin er dregin upp í frásögunni, sem hefur veitt um aldir ófáum listamanninum innblástur í verkum sínum hvort heldur málverkum og skúlptúrum, ritverkum og annarskonar túlkun sem er veik

viðleitni ímyndunaraflsins til að kalla fram myndina af fæðingu frelsarans.

Blessunarlega hef ég ekki enn og vonandi mun það aldrei gerast að ég hitti þá manneskju á förnum vegi sem vill ekki gera vel við sig og sína um jólin.

Jólahátíðin skerpir á svo mörgu í lífi okkar sem ekki endilega er að mæta okkur í hversdagfötum. Jólahátíðin kallar fram minningar sem bæði eru bjartar og myrkar.

Jólaög, að ekki sé talað um

sr. Þór Hauksson.

kvikmyndir, fjalla oftar en ekki um að það að vera ein/einn heima um jólin og við sem á hlýðum eða horfum finnum til í eigin ranni og samkenndar með þeim sem sakna einhvers við jólaborðið sem var. Manneskjur búsettar fjarri „heimahögum“ hugsa heim fyrir og um

jólin þrátt fyrir að markaðsaðilar geri sitt til að setja stein á þá vegferð, þannig að einhverjir sjá sæng sína útbreidda að vera að heiman um jólin.

Markaðsöflin og náttúruörflin hafa minnt á að spyrja ekki um hentungan tíma að bylta sér svo að undan þarf að flýja að heiman. Blessunarlega heilu og höldnu eða eins og einn Grindvöfingurinn komst að orði nýverið aðspurður hvernig jólahaldi yrði háttað í vonlausum aðstæðum. „Jólin eru þar sem fjölskyldan kemur saman heima eða að heiman, skiptir ekki megin máli í stóra samhengi þeirrar hátíðar sem framundan er.“

„Jólin eru boðberi vonar í vonlausum aðstæðum.“

Fæðing Jesú er viðburður sem enn í dag, rúmum 2000 árum síðar, sem öllu breytir. Því að á hinni fyrstu jólanótt gerðist Guð maður og sýndi með óyggjandi hætti hve heitt hann elskar okkur og jafnframt minnir okkur á að það er von í vonlausum aðstæðum.

Boðskapur adventunnar og jólna er vonarglæta eins og dagsljósið á norðurhveli jarðar sem á þessum árstíma lifir aðeins skamma stund sem segir okkur jafnframt að ljósið sigrar myrkríð.

Boðskapur adventunnar og jóla færir okkur von mitt í vonleysinu. Við vonum að eftir skamma stund verði myrkríð að ljósi, sorgin að gleði.

Á aðventu biður kirkjan ásamt öllum heilögum adventubænina: „Kom þú Drottinn Jesús, kom þú skjótt.“

Guð gefi þér lesandi góður gleðileg jól og farsæld á nýju ári.

Þór Hauksson

2023

Gleðileg jól og farsælt komandi ár!

Við hjá Landsvirkjun þökkum góð samskipti á árinu sem er að líða. Hlökkum til að hittast uppfull af endurnýjaðri orku á nýju ári.